

Naročnina

za državo SHS:
na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:
mesečno Din 30

Sobotna izdaja:
celoletno
v Jugoslaviji Din 60
v inozemstvu 80

SLOVENE

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“

Cene inseratov:

Enostolpna petstina vrsta
malih oglaš po Din 1.50 in
Din 2.—, večji oglaš nad
45 mm višine po Din 2.50,
veliki po Din 3.— in 4.—,
oglaš v uredniškem delu
vrstica po Din

Pri večjem naročilu popust.

Izhaaja vsak dan izzemši
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poštšina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 50, upravništva 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Po kongresu za proučavanje vzhoda bogoslovja.

O kongresu samem smo obširno poročali. Kratko lahko pregledamo vse prireditve in sestanke. Poleg znanstvenih zborovanj, ki so bila združena s porazgovori in posvetovanji, so se vršile prireditve za izobraženstvo sploh in širše kroge našega ljudstva. Nudila se ni samo prilika za teoretično spoznavanje vzhoda, tudi liturgično naj bi Vzhod ostal dostopen nam.

Skoro vsi predavatelji in govorniki so vedno znova poudarjali eno misel, da zapadnjaki premalo poznamo vzhodno cerkev in obrede. Zato so v nedogledni vrsti misli, pregledov, slik, informacij, znanstvenih analiz in razpravljanj skušali napraviti dostopen svet, ki naj ga spoznamo, vzljubimo. Prevzamemo naj od Vzhoda pobude lastnemu religioznemu življenju, poglobimo naj svoje molitveno življenje, svoje pojmovanje liturgije sploh, svoje članstvo cerkve. Kongres je od najrazličnejših koncev potrdil in izkazal eno veliko misel in resnico, ki jo zapad sicer tudi pozna, a ki jo je zanemaril, v zadnjih stoletjih nacionalizma potisnil v ozadje: idejo in resnico o mističnem telesu Kristusovem. To misel so vzhodni veliki misleci in religiozni geniji vedno iz dna svoje duše in pobožnosti gojili, to misel je pri nas vedno znova, z velikim teološkim aparatom, izkazoval in poudarjal prof. Grivec.

Marsikomu je ob kongresu prišla misel, niti tako zborovanje brezplodno. Saj je bilo samo teološko razpravljanje o vzhodni teologiji sami. Torej dvakrat slabo; vzhodna teologija sama je že »mrtvacin teološko razpravljanje o njej«
še tem bolj. — S takimi mislimi se treba pečati in jim v oči pogledati. Resnici na ljubo naj presodimo položaj in posledice vsega. Kongres je bil po enem svojih namenov znanstveno zborovanje, namenjeno ožjemu krogu strokovnjakov in interesentov. Znanstvene analize same neposredno nimajo namena služiti življenju; v koliko so porabne v življenju in praksi se šele pozneje vidi. Zato so se nekateri referati kongresa zdeli malo suhi; a tako je potrebno. Resnica je čisto dosegljiva le po odpovedi življenju in nesubjektivnem prizadevanju. Še tako veliko navdušenje za vzhod — če gre preko faktov, ne more roditi tudi praktičnih uspehov ne. Zato je bil čisto na mestu način, kako je kongres obravnaval svoje predmete.

Sicer pa kongresna zborovanja niso bila suha. Večina predavanj se ni bavila toliko z vzhodnimi teološkimi nauki kot z vzhodnim religioznim življenjem, z vzhodnimi cerkvami in vzhodnimi verskimi napravami, z meništvom in vzhodno liturgijo. Torej je vstal pred našim duhom Vzhod sam, in če smo poleg tega še slišali, kako je ta in oni velik cerkven učenik ali svet mož razmišljal o svetu, cerkvi, sv. evharistiji, je bilo tudi v korist in obogatitve naše duše.

Tako torej vidimo, kako je teorija prehaja v življenje. Razpravljalo se je o vzhodnem bogoslovju; a to bogoslovje je predmet, svet, ki je vreden, da se ob njem ustavimo. In ga spoznamo. To ni sama teorija ali neplodno razpravljanje o vseh nemogočih stvarih, to je poleg razmišljanja že tudi obenem življenje v Kristusu Gospodu.

Naša doba in naš čas sta postala tako prazna; poklicno delo, skrb za vsakdanji kruh, najžalostnejši boj za obstanek, javno inenjenje, ki vse, kar je lepega in globokega bojkotira, industrializacija, materializem in sebičnost — vse to je današnjega človeka ubilo. Svoje religije celo smo se že čisto naveličali. In v tako ozračje prihajajo le redko od daleč sem zvoki lepe melodije, na našo dušo pritkajo sli iz sveta, ki se nam zdi otroški; zdi se nam, kot da bi nas prišla dobra očetovska roka. Taki trenutki pridejo, če je človek sam v samotni ali sam v cerkvi, zamišljen v svet nevsakdanjosti. Taki trenutki nam pridejo, ko človek živi s cerkvijo in molitvami z njenimi molitvami. A kot rečeno, redki so danes taki slučajji in skoro nepoznani se nam zdi.

V tem pogledu je bil kongres velikega pomena. Posredoval je spoznanje sveta, ki je za religiozno življenje zelo važen. Zlasti nam je odprla duri v vzhod liturgija — naša v nedeljo dopoldne. Mehko in izbrano, čustveno ustaljeno so prihajali glasovi od

oltarja in spremljali simboliko in dejanje na oltarju. In kdor je znal, je molil in njegova duša je šla h Gospodu. Taka je ta liturgija; zato ker nam je bila nova, in ker je globoka, je tudi globoko učinkovala. Povedala je, kako je vsako pravo liturgično življenje globoko; marsikomu, ki je naše obrede doslej površno in od zunaj gledal, je pokazala, da so tudi v naši liturgiji skriti zakladi, ki jih je treba dvigniti.

Iz vsega vidimo, kako je imel kongres važne cilje in namene; vidimo, da je kongres svoje namene tudi dosegel v obilni meri. Naša želja je, da bi se sadovi in rezultati poznali tudi v praksi. Poudarili smo že velik pomen kongresa za religiozno življenje. Dodali bi samo še željo, da bi si vsi naši kulturni delavci, posvetni in duhovski, uredili svoje delo

v zmislu in duhu kongresa. Dobili bodo vsi, vsak nekaj za vsako področje: za snov pridig, za pouk v šoli, za razlago sv. pisma, za predavanje v družini, za zasebne pogovore in navse te predvsem pa za svojo lastno religiozno življenje. Kdor je sam bogat, bo tudi drugim kaj dal.

Tako smo pregledali položaj, ki ga je ustvaril kongres. Izločili smo nekaj praktičnih točk, ki se nam zde važne, nismo se dotaknili kritično znanstvenih rezultatov. Jasno je, da je kongres tudi v tem pogledu dosegel svoj cilj in so prireditelji lahko ponosni na svoje delo. Tudi znanstveno delo je en del dela, ki ga imamo opraviti v vinogradu Gospodovem, zlasti če želimo, da bi nekoč delali vsi v enem vinogradu našega Gospoda Jezusa Kristusa.

Radić v Belgrad — Pašić iz Belgrada.

Belgrad, 21. jul. (Izv.) Nocoj ob pol 11 se je ministrski predsednik Nikola Pašić odpeljal z ladjo v Bratislavo, odkoder potuje v Karlove vari. Ta nenaden odhod Nikola Pašića se je v krogih, ki so za to zvedeli, zelo

različno komentiral, predvsem radi tega, ker je zdravstveno stanje g. Pašića zelo kritično. In pa radi tega, ker je za jutri naznanil svoj prihod v Belgrad Stjepan Radić, da bi obiskal Pašića.

Vlada RR prvič pred skupščino.

DEKLARACIJA NOVE VLADE — VIDOVDANSKA USTAVA SE IMA V CELOTI IZVESTI — RR VLADE HOČE UZAKONITI VSE REAKCIONARNE ZAKONSKE NARČTE PP VLADE — NAPOVED NOVIH ZAKONOV — UPANJE NA DOLGO DOBO MIRU — PANTHEON.

Belgrad, 21. julija. (Izv.) Za današnjo skupščinsko sejo je vladalo precejšnje zanimanje, ker se je tekmo dneva zvedelo, da se bo vlada vendarle kljub prvotni odločitvi predstavila skupščini s posebno deklaracijo. Pred sejo so imeli vsi poslanski klubi svoje seje ter se posvetovali o svojem nastopu. V predsedništvu parlamenta so se sestali tudi predsedniki parlamentarnih klubov, da se porazgovore o načinu dela v skupščini. Vlada je hotela, da se ne vrši debata o deklaraciji, na kar pa opozicija ni pristala. Okrog 5 ure so se začeli v skupščinski dvorani zbirati poslanci. Radikali so zavzeli svoja stara mesta in ravnotako tudi tudi Jugoslovanski klub, Davidovičevi demokrati in muslimani. Edino samostojni demokrati in radičevci so zamenjali svoja mesta. Radičevci so se pomešali med radikale, tam kjer so bili prej samostojni demokrati, samostojni demokrati pa so se porazgubili po opozicijskih klopih. Od voditeljev samostojnih demokratov je tekmo skupščinske seje prišel samo Fribičević, dočim dr. Zerjavi ni bilo na spregled.

V skupščini je vladalo veselo razpoloženje in pred pričetkom seje so poslanci drug drugemu delali razne vzklike. Opazili je bilo, da so radikali s precejšnjim preziranjem sprejeli med se svoje nove pomočnike in na njihov račun razbili marsikatero uspešno šalo.

Okoli pol 6 je predsednik zavzel svoje mesto, nakar je prišla iz svoje sobe vlada. Vsi ministri so bili črna oblečeni in so zavzeli svoja mesta. Od radičevskih ministrov je manjkal Pavle Radić, dočim so ostali ministri precej nerodno posedali po ministrskih klopih. Po prečitani zapisnika prejšnje seje, ki je bil sprejet brez vsake pripombe, je predsednik prečital ukaz o ostavki bivše PP vlade in o imenovanju RR vlade. Pri čitanju kraljevega imena so morali radičevci z radikali klicati: »Živio kralje! Nekaj poslancev Radičeve stranke se je že vedno molilo in so klicali mesto »Živio kralje!« — »Živio Radić!«

Nato je dal predsednik besedo zastopniku predsednika vlade pravosodnemu ministru Marku Gjuričiču, ki je prečital naslednjo vladino izjavo:

»Gospodje narodni poslanci! Kraljevska vlada, sestavljena pod predsedništvom g. Nikole Pašića, smatra za svojo prvo dolžnost, da se predstavi skupščini ter jo seznani s programom svojega dela.

Sestav te vlade je rezultat sporazuma, doseženega med dvoma najmočnejšima parlamentarnima skupinama — narodno radikalno in hrvaško seljaško stranko —, ki predstavljata veliko večino naroda. Pri sklepanju tega sporazuma se je konstatiralo, da sta obe stranki popolnoma enih misli glede na temelje naše države, kraljevine SHS, kar priča tudi izjava vodstva HSS v narodni skupščini dne 27. marca t. l. in nadaljnje delo te stranke. Tako sestavljena vlada je složna v vseh

pogledih glede na delo za ureditev naše države. Ravnotako je vlada složna in odločena, da vložiti ves svoj napor, da se racionalno organizirajo in pametno izkoristijo vse neizrpane sile naše države in velika prirodna bogastva naše države, da se ustvari tako lepa in srečna bodočnost, kakršno naš narod z ozirom na svojo delavnost in svojo miroljubnost brez dvoma zasluži. Da pa ne ostane država brez sigurne obrambe, smatra vlada, da nam ne sme biti žal nobenih žrtv za prave potrebe naše vojske sile, dokler je na svetu vojna sila eno od jamstev za osiguranje države od zunaj.

V ta namen se bo vlada pobrignila za popolno izvedbo ustave in za popolno uporabo obstoječih zakonov in za predložitev novih zakonov na temeljih, ki jih predvideva ustava in ki jamčijo popolno ravnopravnost Srbov, Hrvatov in Slovencev v vseh področjih ljudskega in državnega življenja. Določbe ustave se morajo izvesti v vseh novih odredbah in na celokupnem teritoriju kraljevine SHS brez kakršnekoli izjeme, tako, kakor to odreja ustava za našo edinstveno in nedeljeno kraljevino.

Gospodje narodni poslanci! Kraljeva vlada stavlja sebi nalogo, da izvede veliko in razumno štedenje v državi, da dela na izenačenju zakonov, da se pobriže za državljanske in politične pravice vseh državljanov v državi in za človeško in pravično postopanje vseh predstavnikov oblasti. Vlada bo ukrenila vse potrebno, da se bo resno nadziralo delo vseh državnih službenecov.

Od poslov, ki naj bi jih izvršila narodna skupščina, smatra vlada za dolžnost, da naglasi in omeni predlog zakona o dvanaestih, tiskovnega zakona, zakona o državnih odveto-nikihi, o ustroju sodišč, o sodnikih, o invalidih in o osnovnem šolstvu.

Za prihodnje zasedanje narodne skupščine bo vlada pripravila in predložila narodni skupščini tudi sledeče zakonske predloge: zakona o občinah, s katerim naj bi se doseglo izenačenje zakonov o občinah v celi kraljevini, zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih nameščencih, kar bi po drugi strani omogočilo povišanje prejemkov onih službenecov, ki bi ostali v službi, ali so sedaj izven službe, pa bi se po potrebi poklicali v službo, zakona o izenačenju davkov, zakona o agrarni reformi, zakona o izdajanju dovoljenj za izkoriščanje vodnih sil, zakona o spremembah in dopolnitvah ter izenačenju zakonov o vodnih silah, zakona o vodnih zadrugah, ustanovljenih radi osuševanja močvirnatih ozemelj in namakanja suhih, in končno zakona o obremenjenem kreditu. Poleg tega se bo vlada pobrignila za podpiranje in pospeševanje ribarstva in brodarstva.

To je, gospodje narodni poslanci, v glavnem sedanji delovni program vlade. Ko bo

izvršen, bo vlada prišla z novimi predlogi pred narodno skupščino.

Zunanjo politiko države bo vlada vodila popolnoma v dosedanjem duhu, naslanjajoč se obenem na vse zavezniške in prijateljske sile, ki so nam pomagale pri ustvaritvi naše države. Vlada se bo držala in skušala še bolj učvrstiti sklenjene pogodbe o zavezništvu in prijateljstvu in zveze, zasnovane s temi pogodbami.

Vlada se bo brigala, da tudi do ostalih držav polagoma ustvari čimboljše odnose.

Naša želja je, da narod s skupnimi napori odzdravi od težkih nadlog, ki so po tej strašni vojni izcrpale več ali manj vse evropske države.

Veliko delo narodnega osvobodjenja in zedinjenja je bilo dovršeno z božjo in pomočjo naših plemenitih in velikih zaveznikov in z legendarnim junastvom in s težkimi žrtvami na krvi in imetju, ki jih je v preteklih vojnah doprinesel celokupen naš narod.

Velike žrtve in zasluge za delo zedinjenja dajejo našem narodu pravico na dolgo dobo mirnega življenja, a nikdar niso bili izgledi za to boljši kakor sedaj. Kajti po storjeni deklaraciji v narodni skupščini od strani vodstva HSS, diktirani po dobljenih izkustvih, se lahko reče, da sta dva dela, a v stvari en narod, ki sta mnogo stoletij in pod tujim jarmom bila ločena, sedaj ne samo po samem dejstvu, temveč tudi po svojih čustvih in prepričanju pod eno streho, katero bosta radi splošnega blagostanja skupno i hotela i umela varovati in braniti pred sovražniki.

Razen tega jamči sporazum za sestavo skupne vlade dveh tako močnih parlamentarnih skupin popolnoma za hitro in uspešno delo v narodni skupščini, kar bo, tako se nadejamo, v najkrajšem času dalo vidne rezultate, katerih dobrodejni uplivi se bodo čutili v celokupnem našem narodnem in državnem življenju.

S takimi svojimi pogledi na splošne državne in narodne potrebe se kraljevska vlada nadeja, da bo našla zaupanje in podporo v narodni skupščini.

To vladno deklaracijo je celokupna skupščina poslušala s precejšnjo rezerviranostjo in govornika so navzoči večkrat prekinjali z medklici.

* * *

Po prečitani te deklaracije je prešla skupščina na dnevni red. Sprejela je predlog o spremembi zakona o vojni odškodnini. Nato se je pričela razprava o zakonskem predlogu o Pantheonu. V imenu Jugoslovanskega in muslimanskega kluba je poslanec Zebot naglasil v skupnem posebnem mišljenju, da kluba ne moreta glasovati za tako ogromne vsakotletne izdatke, kakršne ima v mislih predloženi zakonski načrt. Za Pantheon zahteva vlada leto 10 milijonov dinarjev. Dokler vlada ne bo dala invalidom, kar jim gre, in upokojencem in državnim uslužbencem, kar jim prišče, dokler ne bo vlada z zgradbami hiš zmanjšala stanovanjske bede, dokler ne bo finančni minister nehaj nalagati novih bremen obubožanemu ljudstvu, posebno kmetom in obrtnikom, tako dolgo Jugoslovanski in muslimanski klub ne moreta glasovati za ogromne izdatke za Pantheon. Vlada naj porabi raje te ogromne vsote za pobijanje brezposelnosti.

Skupščinsko sejo so nato prekinili. Za jutri dopoldne je sklicana seja z dnevnim redom: Debata o vladni deklaraciji.

Posl. Smodej proti strankarskemu postopanju predsednika narodne skupščine.

Belgrad, 21. jul. (Izv.) Ze svoj čas smo naglasili neparlamentarno zadržanje predsednika narodne skupščine g. Marka Trifkovića, ki je obenem, dokler je predsednik narodne skupščine, sprejel tudi mesto člana direktorija, ki je vodil pogačanja z radičevci, in je kot tak predlagal kralju rešitev v tej smeri. Radi tega njegovega postopanja, ki pomeni odločno kršitev parlamentarizma, je stavil danes poslanec S mode j nanj sledeče vprašanje:

»Gospod predsednik! Predsednika narodne skupščine smatrajo v vseh parlamentarnih državah kot predstavnika ne samo ene stranke ali ene večine, marveč parlamenta v celoti.

kot celota. Od trenutka, ko mu je poverjeno, da vodi posle narodnega predstavnika, preneha biti strankarski eksponent. Dostojanstvo njegovega položaja brezpogojno zahteva, da se drži daleč od strankarskih uplivov in strankarskih kombinacij. Edinole, če obvaruje ta značaj svojih funkcij, bo predsednik narodne skupščine zmožen, da v imenu parlamenta Nj. Vel. kralja točno in odkrito informira o političnem položaju v državi, tako glede na težnje in razpoloženje v narodu, kakor tudi glede na razporeditev sil in grupacij njegovih predstavnikov v parlamentu. Tega temeljnega parlamentarnega pravila se Vi, g. predsednik, niste držali.

Vi ste najprej pristali, da se vam in še dvema članoma radikalne stranke poveri neka vrsta direktorstva za vodstvo strankarskih poslov in s tem ste se že obeležili kot aktivni strankarski človek. Kot tak ste naposled vodili pogajanja s HSS — torej zopet samo z eno od parlamentarnih skupin z namenom, da se sestavi vlada, ki je dobila naziv RR vlade, v kateri sodeluje tudi vaša stranka. S tem ste izgubili glavni pogoj, da bi mogli kot predsednik narodne skupščine nasvetovati kralju, komu naj poveri sestavo nove vlade, ker ste bili istočasno eksponent in odposlanec ene od strank, zastopanih v našem parlamentu. Samo tako se lahko tolmači, da niste v kritični parlamentarni dobi o priliki poslednjih konzultacij Nj. Vel. kralja predlagali, da sliši, prej nego poveri sestavo nove vlade Nikoli Pašiću, tudi mišljenje ostalih šefov parlamentarnih skupin o politični situaciji. Brez dvoma je, da je v interesu ureditve razmer v državi in točne ocene vseh okoliščin, da se Nj. Vel. kralj neposredno informira o tem, kako gleda na sporazum, ki ga je radikalna stranka sklenila s HSS, oni del parlamenta, ki ni sodeloval pri njegovem sklepanju in ne bo sodeloval v RR vladi, ker se sporazum ne tiče samo teh dveh strank, marveč vse države in bi ne smel ostati glede na razmere, v katerih je bil sklenjen, samo nekaka medstrankarska pogodba, zaprta v tajnost in ne da bi vedela zanj parlament in javnost. Radi tega imam čast staviti na vas sledeča vprašanja:

1. Zakaj ste nasproti parlamentarnim načelom in običajem kot predsednik narodne skupščine pristali na to, da postanete član strankinega direktorija, ki je zamenjal šefa radikalne stranke?

2. Zakaj ste se kot aktivni eksponent svoje stranke, zavzemajoč še dalje položaj predsednika narodne skupščine, pogajali v imenu svoje stranke z drugo stranko o sestavi nove vlade RR?

3. Zakaj niste svetovali Nj. Vel. kralju, da v interesu parlamenta zasliši tudi šefe drugih parlamentarnih skupin, kakor je že to v navadi pri nas in v parlamentih drugih držav, posebno v sedanjih razmerah, ko je sporazum med HSS in radikalno stranko proglašen kot nov pravec državne in narodne politike, ki naj v temeljnih spremeni notranje in zunanje odnose naše države, in to temprej. V tako važnih in resnih trenutkih je bilo potrebno, da Nj. Vel. kralj čuje tudi druge predstavnike svojega naroda, ne pa samo onih, ki se pogajajo in so stvoritelji tega sporazuma. Naša naloga je bila, da rešitev krize speljete v ta pravec.

Obratno se na Vas s temi vprašanji, želim naglasiti, da ta vprašanja nimajo zveze s faktičnim stanjem, nastalim s sestavo nove vlade, temveč se nanašajo na vaše postopanje kot predsednika, ki kot precedens lahko zelo slabo upliva na razvoj našega parlamentarnega življenja.

Belgrad, 21. julija 1925.

Frane Smodej, nar. poslanec.

Revmatizem (trganje, ishias). Najuspešnejše sredstvo je izvorni pištianski blatni ovitek. - Informacije daje SCHREIBER, ZAGREB, Akademski trg 1. 4250

Iz triglavskega kota.

Bohinj, Zlatorog, 20. julija. Opoldne se je peljal kralj mimo »Zlatoroga«. Pozdravili smo ga z »Živio!« V soboto so šli turisti po vseh potih iz Dovjega; čez Kot, Prag, Tominškovo pot, Bambergov pot, — in trije turisti: Martelanec, Hudnik in Jakšič (član Slemenca iz Zagreba) čez Severno steno, slovensko pot. Tura je bila jako naporna. Bili so v steni preko 14 ur. Na Kredarici so bili turisti že v skrbah, kaj je z njimi, in že so šli stari plezalci severne stene (brata Čopa in dr. Tominšek ml.) njim na pomoč. Med tem pa že srečno priplezajo vrh stene, dva plezalca sta bila ranjena. Vse koče so bile polne turistov največ na Kredarici, tako da je prostora zmanjkalo. Razvila se je po vseh kočah živahna zabava, pozdravni govori itd. Cvetiški Vjekoslav, predsednik »Slemenca« je pozdravil vse planince Slovence, Hrvate in Srbe, ki so došli na Triglav na planinski dan. Posebej se zahvali Slovincem za gostoljubnost v kočah in Srbim, ki so došli iz daljnih krajev, in poštvalno pokazali svoje ljubav do našega očaka Triglava, najvišje slovanske gore. Ta dan naj bi bil dan sloge in manifestacija ideje vseh jugoslovanskih planincev. Na pozdravu se je v imenu jugoslovanskih planincev zahvalil gospod dr. Tominšek ml. — Potem je govoril dr. Čapović iz Zagreba. Pozdravil je jugoslovanske planince, ki so se sestali danes v carstvu Zlatoroga. Nato je klub mandolistov igral narodne

Skrajno slab vtis vladne deklaracije.

DEKLARACIJA VELESRBSTVA IN REAKCIJE. — RADIČEVCI PRISTALI NA CENTRALIZEM, MILITARIZEM IN NOVA DAVČNA BREMENA. — NADALJEVANJE PERSEKUCIJE IN KORUPCIJE. — POLITIKA POPOLNE ODVISNOSTI OD VNANJIH VELESIL. — OGOLJUFANO SELJASTVO.

Belgrad, 21. jul. (Izv.) Nova vlada se je danes predstavila v skupščini s posebno izjavo, ki se ji že na prvi pogled pozna precejšna površnost. Kljub temu je precej zanimiva, ker jasno odkriva ceno, za katero so bili kupljeni radičevski glasovi. Dasiravno v njej ni izražena vsa pogodba med obema strankama, vendar zadostuje že to, kar vsebuje deklaracija, da se vidi ves strahovit poraz, ki ga je doživela demagoška in vrtoglava politika Stjepana Radiča. Na tako ekskluzivistično, hipercentralistično stališče se dosedaj še ni postavila nobena vlada. Niti čisto radikalna vlada, niti PP vlada v izvajanju centralističnih tendenc vidovdanske ustave nista šli tako daleč, kakor to napoveduje deklaracija RR vlade. Ako izvzamemo nekaj fraz o lepi bodočnosti našega naroda, o človečanstvu in o mirotvornosti, ki so znane iz dosedanjih demagoških govorov Radičevih, je ves ostali del deklaracije čisto velikosrbski program Nikole Pašića in njegovih dosedanjih vlad, le izvajanje te ustave je posebej naglašeno. Radičevci niso spravili v vladno deklaracijo niti enega svojih pogledov, niti ene svojih zahtev, niti ene točke svojega programa. To deklaracija jasno dokazuje. Sprejeli so vse, prav vse. Sprejeli so centralistično ustavo in se izjavili kot najvernejši pomočniki njenega striktnega izvajanja. Sprejeli so ves zakonski program bivše PP vlade in so morali vrh tega še dovoliti, da se v deklaraciji posebno naglasi, da pridejo kot prvi zakoni na vrsto v narodni skupščini zakon o Stojadinovičevih dvanajstih, tiskovni zakon Laze Markovića, Lukiničev sodni zakon in Pribečičev zakon o osnovnem šolstvu. Radičevci odobravajo ves ogromni bud-

žet za vojaške potrebe in celo napovedujejo, da bodo glasovali za nove tozadavne potrebe — najbrže za kako novo posojilo. Njihov šlager o seljastvu in njegovih potrebah ni omejen z nobeno besedo, pač pa se napoveduje seljastvu novi davki, nova bremena pod firmo izenačenja davkov v smislu finančne politike g. Stojadinovića.

Deklaracija napoveduje nova preganjanja uradništva pod firmo zmanjšanja uradniškega kadra. To je stara fraza, ki je služila dosedaj vladam zamo zato, da so odstavljale uradnike, na njihova mesta pa postavljale podvojeno število nekalifikovanih strankarskih eksponentov. Da se bo to zgodilo tudi sedaj, je povedano v deklaraciji, češ da bodo v službo vzeti tisti, ki so brez službe, če so potrebni.

V notranji politiki se torej ne bo prav nič spremenilo na bolje. Z ozirom na vse, kar pravi deklaracija, lahko mirno trdimo, da je pričakovati samo poslabšanja.

Zanimiv pa je odstavek, ki govori o zunanji politiki. Tako jasen je in tako odkrit, da njegove tendence z lahkoto otipaš, ne da bi bil moral biti poseben veščak. Take izjave o zunanji politiki ni dala še nobena vlada. Nova vlada napoveduje absolutno naslonitev na Francosko in s tem to, da bomo na vsej črti v zunanji politiki sledili Franciji, ne kot neodvisna država, marveč kot njen vazal, kot njena kolonija. Čemu je potem še potrebno ministrstvo zunanjih del, čemu potrebujemo ves drag diplomatičen aparat?

Splošen vtis te vladne deklaracije torej ne more biti zadovoljiv. Od vlade, ki se tako ponaša z dvetretjinsko večino, je bilo pričakovati mnogo več in mnogo boljšega za državo.

Debata o deklaraciji in opozicija.

Belgrad, 21. jul. (Izv.) Politični krogi pričakujejo s precejšnjim zanimanjem debato o deklaraciji nove vlade. Že danes so se v klubih posvetovali o nastopu pri deklaraciji in je demokratski klub odredil kot glavnega govornika Ljubo Davidovića. Zvečer po seji skupščine je imel svojo sejo tudi Jugoslovanski klub, na kateri je pretresel deklaracijo in razpravljaj o položaju ter sklenil, da bo govoril v imenu kluba podpredsednik poslanec Anton Sušnik.

Štirje radičevski poslanci zapustili HSS.

Belgrad, 21. jul. (Izv.) Pred današnjo sejo skupščine se je vršila seja HSS kluba. Na njej je bila predložena deklaracija vlade in se je od poslancev zahtevalo, da glasujejo zanjo. Proti temu so vstali poslanci dr. Buč, Jagatić, Uroić in Grajanović. Izjavili so, da bodo glasovali proti tej deklaraciji, ker pomeni ta deklaracija, da je Radičeva stranka zavrgla ves svoj program, vse svoje obljube, dane ljudstvu, in da bi oni, če glasujejo za to deklaracijo, ne imeli več poguma, stopiti pred svoje volivce. Podpredsednik Kovačević je zahteval nato, da odidejo iz kluba. Na ta način so štirje poslanci zopet zapustili Radičevo politiko ter se pridružili HZ. Pričakuje pa se, da bo njihovemu zgledu sledilo še več radičevcev.

STJEPAN RADIČ.

Zagreb, 21. julija. (Izv.) Danes opoldne sta se vrnila z Bleda Stjepan in Pavle Radič. Stjepan Radič se je takoj odpeljal na svoje

stanovanje. Ob 1 popoldne je šel Stjepan Radič v spremstvu Pavla Radiča v poslopje sodnega stola, kjer je obiskal predsednika sodnega stola dr. Bačeka, preiskovalnega sodnika dr. Korblerja in državnega pravdnika dr. Žiliča. Zahvalil se jim je za postopanje za časa zapora in preiskave. Okoli 5 se je vršila na Radičevem stanovanju konferenca vodstva HSS, katere so se udeležili dr. Krnjević, dr. Maček, Pavle Radič, dr. Vandečak in inž. Košutić. Radič je najprej poročal o avdienci pri kralju, nato so pa razpravljali o premeščenju uradnikov na Hrvatskem in o imenovanju novih političnih uradnikov namesto tistih, ki so bili upokojeni. Za šefa zagrebske policije je bilo baže 15 kandidatov. Imenovan bo najbrže dosednji policijski pristav Herkli. Nocoj se Stjepan in Pavle Radič odpeljeta v Belgrad, kjer se bo Stjepan Radič sestal z Nikolo Pašićem. V Belgradu ostane dva dni, nato se bo pa odpeljal za delj časa k svoji rednini v Baško.

G. PUCELJ SILI V VLADO.

Belgrad, 21. jul. (Izv.) Poslanec Pucelj je zadnje dni začel zelo živahno akcijo, da bi prišel v vladu. Dal je sprožiti po listih novice, da bi bil pripravljen pridružiti se celo radikalom, ako ga sprejmejo v vladu.

DOLOČITEV ČLANOV GLAVNE KONTROLE. Nobenega Slovence!

Belgrad, 21. jul. (Izv.) Radikalni klub je na svoji današnji seji določil sledeče kandidate za člane glavne kontrole: Milana Stefanovića, Šima Miloševića, dr. Štambuka in Tričkovića. Dr. Šavnik ni prišel v poštev, ker ga radikali smatrajo za samostojnega demokrata. Za predsednika bodo radikali volili Srečka Tesića. Nadalje je radikalni klub sklenil, da sežida v Belgradu Dom narodne radikalne stranke. Predsednik

kluba Ljuba Živković se je v korist tej zgradbi odpovedal svojim dnevnicam.

ITALJANSKO-JUGOSLOVANSKE POGODBE PODPISANE.

Rim, 21. julija. Včeraj popoldne so v gradu Sangallo v Nettunu podpisali italijansko-jugoslovanske pogodbe, sklenjene na konferencah v Benetkah, Firenzah in Rimu. Pogodbe se bodo imenovala nettunske pogodbe. Za Italijo je podpisal Mussolini, za Jugoslavijo Antonijević in dr. Rybač. Navzočih je bilo večje število odličnih osebnosti.

Vojna v Maroku.

Fez ogrožen.

Madrid, 21. julija. (Izv.) Glasom vesti iz Feza se je vojaški položaj v francoski fronti tako poostiril, da obstoji nevarnost tudi za Fez. Pričakovati je splošnega napada. Abd el Krim zbira za svojo fronto močne čete, ki jih francoska letala dnevno obstreljavajo, a se vedno zopet dopolnjujejo.

Pariz, 21. julija. (Izv.) Po zanesljivih vesteh je Poljska obvestila francoskega vojnega ministra, da je pripravljena poslati celo divizijo poljskih čet na pomoč Francozom v Maroku. Ali bo Francija to ponudbo sprejela, ni še znano.

Pariz, 21. julija. (Izv.) Do konca preteklega meseca so znašale francoske izgube na maroškem bojišču: mrtvih in pogrešanih 1475, ranjenih pa 2425 mož.

New York, 21. julija. (Izv.) Iz New Yorka javlja Newyork Herald, da je Abd-el-Krim naročil pri neki tovarni 100 aeroplanov za svojo armado v Maroku.

Rusko-japonska tajna pogodba glede Kitaja?

Berlin, 21. julija. (Izv.) Po vesteh ameriških listov obstoji med Rusijo in Japonsko baje tajna pogodba glede na skupno politiko v Kitaju, katere cilj bi bila popolna izločitev vseh drugih tujih držav. V pogodbi se je zavzela Rusija, da odpokliče komunistične agitatorje iz japonskega ozemlja, Japonska pa jej daje zato prosto roko na Kitajskem ter bo Rusiji obenem tudi pošiljala težko topništvo in podmorske čolne. — Japonska se sicer zdej na zunan delu, ko da sodeluje v kitajskem vprašanju z vesilami, vendar je dosti povoda za verjetnost take tajne pogodbe.

FAŠISTI NA ZATOŽNI KLOPL

Rim, 21. julija. (Izv.) Danes je v Ferrari pričela obravnavati proti fašistovskemu tajniku v Argentini in drugim fašistom radi umora župnika v Argentini Minzonija. Obtožba se nanaša na izpoved nekega bivšega fašista, ki jo je bil podal opozicijskim listom. K obravnavi je povabljenih čez 150 prič.

KRIZA V PRAGI

Praga, 21. julija. (Izv.) Predsednik republike je sprejel demisijo ministra Stribrnyja in poveril vodstvo železniškega ministrstva poštenu ministru dr. Franketu. (Odstop Stribrnyjev je v zvezi z dogodki, ki so povzročili, da je papeški nuncij zapustil Prago.)

NEMŠKA NOTA.

Pariz, 21. julija. (Izv.) Nemški veleposlanik je izročil včeraj zunanjemu ministru Briandu nemško noto kot odgovor na francosko noto o vprašanju garancijskega pakta. Po informacijah, ki so jih dobili časniki, je nota naredila zelo dober vtis, zlasti ker ne stavlja predloga za mednarodno konferenco in ker se tudi vprašanja izpraznitve kolinske cone ne dotika.

London, 21. julija. (Izv.) Nemška nota je bila včeraj izročena tudi angleški vladi.

IZ POLJSKEGA PARLAMENTA.

Varšava, 21. julija. (Izv.) Danes je komala v poslanski zbornici debata o novem zakonu za agrarno reformo in je bil vladni načrt sprejet. Proti so glasovali Nemci in Ukrajinci.

VOJAŠKE VAJE NA POLJSKEM.

Varšava, 21. julija. (Izv.) Dne 10. avgusta prično veliki manevri poljske armade, ki se vrše prvič v novi državi v tako velikem obsegu. Topniške čete bodo manevrirale v Volhiniji, pehotne čete po Pomorjanskem. Zastopniki francoskega in poljskega generalnega štaba se odpeljejo 10. avgusta v Brodi.

POVODENJ NA MAZARSKEM.

Budimpešta, 21. julija. (Izv.) Vsled velikih nalivov zadnjih dni je Tisa jako narastla. V okolici Szegedina je poplavlila narastla reka nad 1000 orolov polja in njiv. Škoda je milijonska.

Beleške.

Srbsko-hrvatsko-slovensko vprašanje. Zevjavov popoldnevnik, ki je včeraj še bil mnenja, da je s koalicijo RR rešeno tudi srbo-hrvatsko vprašanje, uvidi danes, da se srbo-hrvatsko vprašanje s sedanjo koalicijo ne-le ne rešuje, marveč v pravem smislu besede še-le nastavlja in utemeljuje, in izvaja: »Na poti k močni notranji politični organizaciji Hrvato-je Radič storil s sedanjo koalicijejsko vlado s srbskimi radikali nov, strumen korak naprej. Vsakemu političnemu analistetu je se-

— Bluze najnovejše priporočila tvrdka Kristofić-Bučar. Ljubljana. Stari trg. 1447

daj jasno, da Radić svoje nove moči, ki mu jo daje državna oblast, ne bo izabil v to, da uniči plemensko zasnovano svojo strankarsko organizacijo, marveč da jo le še poglobi in utrdi tako, da bo v bodoče lahko vzdržala tudi najdržnejše programe samoplemenske veljave. Istotako pa bodo tudi radikalni gledali na to, da si ohranijo svoje plemenske postojanke in ne bodo dovoljevali drugim strankam, gotovo tudi Radiću ne, da se meša v srbske zadeve in da organizira svojo stranko med šumadinskim seljaštvom. Posledica tega sporazuma bo torej ta, da se srbsko-hrvatsko naprotje notranje poglobi in pojači. Sedanjí sporazum se očitno ni sklenil radi države in v svrhu zlitja Srbov in Hrvatov v en narod, marveč v prvi vrsti radi strankarskih interesov. In ker torej stvari tako stoji, zaključuje »Narode«, je edina rešitev Slovencev (da se ne bo postopalo z nami »kot z nepotrebnim priveškom v državi«) v močnem jugoslovanem pokretu v državi in da je samo jugoslovenstvo tisto, ki lahko zagotovi vsem kraljem države enake pravice in enake »koncesije življenja in napredka brez novarnosti plemenskih koalicij in plemenskih medsebojnih koncesijskih pogodb.« — Mislimo, da je ob teh izjavah Zorjavovega popoldanskega lista vsakemu političnemu analfabetu jasno, da je tu ravno »naprotno dokazal, kar je hotel dokazati. Hotel je dokazati potrebo, da Slovenci postanemo Jugoslovenci, in resnici je pa dokazal, da bi bilo to brez vsakega smisla. Kajti če se bodo — po njegovih predpostavah — Hrvati kakor Srbi plemensko orientirali, Hrvati ostali Hrvati, Srbi pa Srbi, potem sledi iz tega logično, da je zato najbolje, če se tudi Slovenci plemensko orientiramo in ostanemo Slovenci. Kaj pa hočemo početi sami z jugoslovenstvom, če ne bo zraven ne Hrvatov in Srbov? Potem je vendar stokrat pametneje, da ne trošimo moči in časa za nekaj, kar nima smisla, ampak da se kakor Srbi in Hrvati tudi Slovenci koncentriramo »v se in se primerno pobrigamo, da, če smo že ena država, v tej državi ne bo gospodaril srbsko-hrvatski dualizem, ampak slovensko-srbsko-hrvatski trilateralizem. In potem bo ob enem tudi ustvarjeno dejansko jugoslovenstvo, ki bo zagotovo vsem delom države enake pravice itd.

Visoko priznanje. »Slovenski Narod« poroča: »Stjepan Radić je v salonskem vozju sprejel poročevalce listov ter se je zanimal za ljubljanske dnevnike. Govori zelo dobro slovensko. Z radostjo je vzel v roke oba jutranja lista »Jutro« in »Slovenec«. Ker je Stjepan Radić zelo kratkoviden, mu je sin ministra Pavla Radića prečital glavne naslove v jutranjih listih o političnih dogodkih. Glede »Slovenskega Naroda« je izjavil, da mu je list kot eden izmed najstarejših slovenskih dnevnikov prav dobro znan in dobro ve, da je bil »Slovenski Narod« vedno na braniku nacionalnih interesov ter odločen borec za narodno ujedinjenje.« — Kakor vidimo, so se ata »Narode« počeli temeljito navduševati za Radića. Oba sta drug z drugim zadovoljna. Sicer pa ni nič čudnega, da je »Slovenski Narod« napravil globok poklon Radiću, zdaj ko je v vladi. Ata so vedno tam, kjer je »regirung«.

Boj sovjetov proti cerkvi in religiji.

II.

Ruski sovjeti gredo v boj proti cerkvi do skrajnosti, do jedra hočejo v ljudstvu in izobrazitvenstvu iztrebiti Boga in vero vanj. Najzabrtnejša sredstva so jim dobra in jim prav pridejo.

Boj proti cerkvi in protiversko propagando poznamo tudi na zapadu. V Franciji, Italiji se je bojevala cerkev za svoj obstoj. Nemčija je cepil »kulturni boj«, a tako hude in krute oblike ni boj proti cerkvi in religiji nikjer dobil kot v Rusiji. In sovjeti so skušali prvotno (1923) pridobiti celo evropsko mladino v svoje organizacije in tako razširiti svoj krog tudi proti zapadu.

Da je protiverska propaganda prav na Ruskem tako velika, je razumljivo iz ruske zgodovine. Ruska cerkev je v resnici bila orodje carstva in gospode, za revnejše sloje je pomenila malo. Ruska duhovščina je med delavstvom in majhnimi kmeti imela malo zaslonbe, marsikdo jo je imel za nepotrebno uje do sloveski družbi. Torej ima sedanji boj proti religiji na Ruskem veliko politično in gospodarsko ozadje, h kateremu pride še vsa zagrizenost in revolucionarnost komunistične ideje. Posledica je najhujši boj, poskus uničiti vero in religijo z vsakim sredstvom, tudi z znanostjo, bolje rečeno z lažnivanostjo.

A kljub vsemu temu se danes v podrobnem ne da še reči, kako so se ti programi in nameni komunistov uresničili v življenju. Splošno se da ugotoviti sledeče, da te ideje in nakane niso bogve kako uspele, niti vzhod, niti Rusija sama jih ni hotela sprejeti in poiskusi na svoji lastni koži. Vzrokov za to je mnogo. Dolga vrsta zunanjih, pa tudi notranjih, ki so tudi za naše razmere važni in se zato splača, da si jih ogledamo malo natančneje.

Kmetiško ljudstvo je vsled težkega gospodarskega položaja zelo malo dovzetno in čustveno za sprejem komunističnih odredb. Svet je zelo velik, manjka mu večjih in številnejših prometnih zvez in sredstev; zato so ljudje na deželi vplivu mest odtegnjeni dosti

bolj kot pri nas na zapadu. Zato imajo agitatorji zelo neveljavno delo in malo uspeha. Pa tudi mladina, na katero so voditelji protiverske propagande največ zidali, se ni obnesla. Nasprotno po svoji divjosti in nebrzdanosti jo je obsodil sam Buharin. Ta podivjana mladina je mislila, da ji članstvo PKCM daje svobodo za vse pravne zločine, vse predpave napram staršem in učiteljem ter napram ljudstvu na deželi. Tako je marsikaj od vzgojne prizadevanja sovjetov šlo po vodi in rodilo odpor. Začetkom tega leta se je vršil veliki učiteljski kongres z namenom, da bi razburjeno in ogorčeno učiteljstvo pomiril in potolažil. Zaukrat se ne da še reči, koliko je duhove pomiril.

Nezadovoljstvo po deželi, ki se vedno bolj širi, izhaja tudi in v veliki meri od protiverske propagande. Ljudstvo se upira takemu početju; in spomladi 1925 se je v Moskvi ugalalo, ali naj se protiverska propaganda na deželi omeji, da se bo ljudstvo pomirilo. Kamenec je odkrito izpovedal: »Poznamo deželo mnogo premalo.« In Stalin je dejal, da so ti upori zanj kritika, ki zavrača njegovo delo, in da je velika nevarnost, da se vse delo podere. Zato se danes zanimajo za kmeta vse stranke in ga snubijo za svojo stvar in stranko. Da bo na ta način ruski kmet prejel dosti sirupa, je očitno; in tudi usoda sovjetov bo od tega odvisna, če bodo znali kmeta pridobiti na svojo stran. A danes se pozna že hud odpor proti njim. Še več lahko rečemo, če bodo sovjeti hoteli odbržati svoj položaj, bodo v protiverski propagandi morali kreniti na druga pota. Uredili bodo lahko državo, uredili bodo lahko gospodarsko življenje, uresničili bodo lahko kolikortoliko komunistični in marksistični ideal v vsakdanjem življenju, — a religije in cerkve ne bodo mogli prezreti in izločiti.

III.

Taka težnja je vnaprej izključena. Religija je položena v človeško naravo in izhaja iz najglobljih človeških potreb. Človek se vzpenja k Bogu, svojem Gospodu. Po ljudje, ki mislijo, da žive brez Boga in da jim je poklicno delo, iskanje resnice, delo za skupen blagor in socialno vprašanje nadomestek za vero. A to so posamezniki, ki sami sebe komaj poznajo. Sovjeti skušajo religijo nadomestiti z vedo. »Pravljice« sv. pisma hočejo nadomestiti z naukom o opičjih pradedih, postanek vere razlagati iz strahu pred prirodnimi silami, zgodovino krščanskih cerkva in kulturnih razmer in potreb. S takim početjem samo izpričajo, da ne poznajo znanosti in da tičijo še globoko v naivnem materializmu.

Položaj ruske cerkve bo kljub temu zelo težak. Potrebno bo, da se bo v marsičem predugačila in preorientirala. Pustiti bo morala najprej vse politične želje, reakcionarno miselnost, vse misli na carsko teokracijo in se sprijazniti z demokracijo. Poglobiti bo morala dušno skrbstvo in pastirstvo, delati bo morala za versko vzgojo, v kolikor ji je to pod sovjetskimi nasiljem še omogočeno. Zlasti to področje bo važno. Sovjeti se danes poslužujejo najnovejših pridobitev na vzgojnem polju. Porabljajo dušeslovje, mladinoslovje, psihotehniko, najnovejše ureditve šole (delovni princip, socialno vzgojo itd.). Napram takim sredstvom bo morala tudi pravoslavna cerkev drugače začeti, porabiti vse najnovejše stvari in pokazati modernemu brezverstvu, da je naslednik prosvetlilske dobe in zastarelih nazorov iz 18. stoletja.

Tudi na socialnem polju bo cerkvi treba novega duha in življenja. Cerkev bo morala dokazati pravico do obstanka z delom za ureditev socialnih razmer. Socializem ima za sabo velike mase, veliko idejo o ureditvi socialnih in gospodarskih razmer, misel o združenosti in edinstvi vseh proletarcev-delavcev. To je misel, ki vsebuje veliko etično vrednost in ki je, v kolikor je etična, v zgodovini izkazala svojo moč in upravičenost.

V takem in podobnem se bosta pravoslavje in pravoslavna cerkev morala izkazati in pokazati; potem ne bo samo obstala, potem si bo tudi pridobila pravico do javnega sodelovanja, sovjeti jo bodo tudi dejansko morali vpoštovati pri zakonodaji, v javnem življenju in javnem mnenju. Rusija se je modernizirala, prevzela je mnogo od zapada; a v glavnem je ustvarila nekaj čisto svojega vzhodnega, ruskega. Pravtako pa je tudi pravoslavna cerkev v mnogočem, in sicer v bistvenem, izraz ruske duše in kulture. Za izčiščenje razmer in ustvarjenje znosnih odnosov je tedaj neobhoden pogoj, da sovjetizem izbrusi iz sebe svoj fanatični antikrščanski in v toliko tudi antiruski značaj, pravoslavje pa da se odreče marsičemu, ruski duši ne odgovarjajočemu, kar je tekom stoletij naplavilo rusko vero in cerkev. Kaj se bo v resnici zgodilo, pa ne moremo vedeti. Na vsak način je ateizem boljše viza, oziroma komunizma socialno nevaren, destruktiven, antikulturn pojav, tako po svojih načelih kakor metodah, in moramo na zapadu vse storiti, da se kaj takega, kar je v diametralnem nasprotju z našo dušo in kulturo, ne razpase. Sicer pa tudi v tem oziru velja: Portae inferi non praevalent adversus eam. Prava versoljna Cerkev je nerazrušljiva; zato pa je v boju proti ateizmu boljše viza bodočnost ruske vzhodne cerkve zagotovljena samo v zedinjenju, kakor mu je dal izraza nedavni kongres, ki se je vršil v Ljubljani. V tem, ne v restavracijskih načrtih caristične reakcije, je spás krščanstva v Rusiji.

Dnevne novice.

Ljubljanski škof dr. A. B. Jeglič se je danes odpeljal v Gornji grad na odhiti in radi uprave ondotnih škofijskih posestev. Ostal bo tam več tednov.

Za velesejsko številko »Iustriranega Slovence« smo na prošnjo interesentov podaljšali prilaševanje reklamnih slik še do prihodnjega četrta, 30. t. m. (ne 27., kakor je bilo v nedeljo pomotoma javljeno); ta dan se pa uredništvo brezpogojno zaključí. Opozorjamo vse tverke, da se do tega roka gotovo priklase in ne zamude te izredno cefektno reklamne prilike.

Slovenski turisti na Montblancu. Pretekli teden so dosegli vrh Montblanca (4810 m) znani slovenski turisti: Janko Mlakar, Vinko Zor in Franc Gabrovšek.

Jugoslovanska razstava v Pragi. Od 6. do 13. septembra t. l. se vrši v Pragi »Praški velesej«. Na semnju bo zastopana tudi naša država v posebnem oddelku, ki je nameščen na najlepšem mestu, takoj poleg francoskega oddelka. Prostor meri 150 m². Jugoslovanska razstava organizira poseben odbor, ki mu je predsednik Svetozar Rašić, naš gen. konzul v Pragi, delodajca pa Jovan Ivković, velekomisijonar in veletrgovec v Pragi. Jugoslovansko trgovinsko ministrstvo je dovolilo za razstavo 30.000 Din kredita. Jugoslovanski razstavljalci uživajo na velesejmu vse ugodnosti kakor domači češkoslovaški razstavljalci. Praški velesejmenj je v teku let zavzel odlično mesto med ustanovami za pospeševanje mednarodnih trgovskih odnosov. Za jugoslovanske gospodarske kroge je še posebno važen, ker jim daje najlepšo priliko, da dosežejo s češkoslovaškimi interesi neposredne zveze za prodajo svojih pridelkov. Vsa podrobna obvestila in podatke daje na željo: Odbor za »Jugoslovansko razstavo v Pragi«, Praha, Staroměstská radnice.

25 letni mašniški jubilej slovenskega benediktina v Ameriki. Dne 12. t. m. je pel v slovenski cerkvi v Jolietu, Ill., svojo srebrno sv. mašo prof. Venceslav p. Šolar. P. Šolar je bil rojen v Železnikih na Gorenjskem. Prišel je v Ameriko, je bil sprejet v sloveči zavod sv. Vincenca v Beatty, Pa., kjer je dovršil študije in bil v mašnika posvečen. Kmalu nato so ga pozvali na kolegij sv. Bede v Peruju, Ill. (blizu La Salle), kjer deluje kot profesor. V prostem času hodi na misijone po slovenskih naselbinah ter slovi kot eden najboljših misijonarjev in pridigarjev. Pridružujemo se ameriškim rojakom v želji, da bi Bog odličnemu jubilarju blagoslovil delo tudi v bodoče in mu dal dočakati še zlato sv. mašo!

Nesrečna smrt mladega ameriškega Slovence. V Pueblu, Colo., je dne 3. t. m. smrtno ponesrečil 25 letni Frank I. Pugel. Na avtomobilu mu je počila pnevmatika, pri čemur se je prevrnil avtomobil preko nasipa in ga pokopal pod seboj. Pokojni Pugel je bil rojen na farmi v Calahanu pri Pueblu ter je bil tudi sam farmar. Njegov oče ima sedaj svojo farmo v okolici Puebla. Mladi Pugel je bil zelo podjeten in iznajdljiv. Patentiral je posebne vrste dežnik ter se je ustanovila delniška družba, ki naj bi v najkrajšem času zgradila tovarno za izdelovanje teh dežnikov. Vruha tega je Pugel izumel tudi novo vrsto avtomobilov. Prejano smrt nadarjenega mladega Pugla obžalujejo poleg očeta, brata in šestih sestra tudi vsi ostali tamkajšnji Slovenci.

Koloz. Po daljšem presledku, nastalem vsled finančnih težkoč, je začel v New Yorku zopet izhajati jugoslovanski mesečnik za umetnost »Koloz«, ki ga urejuje Ivan Mladinec. Izšla je 1. številka, ki prinaša poleg lepega pregleda dogodkov in publikacij na umetnostnem poprišču hrvatska članka o »Muziki v Ameriki« in »Hrvatskemu teatru«. Razen tega prinaša list apel Glasbene Matice v Ljubljani na ameriška pevka društva, da pripravijo koncerte v korist slepih v Sloveniji.

Ameriški Jugoslovani za Vilharja. Hrv. pevsko društvo »Zorac« v Chicagu je uvedlo akcijo, da bi hrvatska in slovenska pevka društva v Ameriki osnovala fond, iz katerega bi dobivali pokojnino skladatelj F. S. Vilhar. V to svrhu so že razna društva priredila koncerte, druga pa jim bodo sledila.

Potresi. Iz Sv. Križa pri Kostanjevici nam poročajo: Prejšnji teden smo tu večkrat čutili potres, v četrtek ob 22.30 precej lahek in zopet ob 23.25 močan sunek, v petek nekako ob 10 pa zopet precej močan. Najmočnejši sunek pa je bil v petek ob 15.40. Nekateri govore, da so potres v noči od četrta na petek čutili celo trikrat. Središče potresa so gotovo Brežice. Smer je šla od vzhoda proti zahodu in so čutili potres tudi v Kostanjevici in St. Jerneju. So li to predznaki zopet večjega potresa, ki je bil pred nekaj leti v Brežicah in okolici? Stojimo-li na vulkanični zemlji? Krivo je tega najbrže pogosto deževje. Iz Cerklj ob Krki pa nam pišejo: Ze zopet smo se tresli. Pa ne samo mi, ampak tudi v Brežicah in v Sv. Križu. Res ni prijetna taka stvar sredi noči. Bilo je to v četrtek zvečer 16. t. m. ob tri četrta na 10, ko smo čutili lahek potres. Ob pol 12 ponoči pa so naenkrat ljudje poskakali iz postelj (v vasi Skopice je bila v nekaj minutah vsa vas na cesti). Ta sunek je bil pa precej krepak, samo čast Bogu, da ni bil dolg. V petek popoldne ob tričetrt na 4 pa je zopet zaropotalo. S prostim očesom se je moglo videti, kako je zanihal cerkveni stolp. Marsikje je pridržala opoka s strehe, ali pa je kaj drugega padlo z višave na tla. — Kar je tucica letoviščarjev

tu, so še veliko bolj plašno gledali, kot mi domači. Tudi v Brežicah vedo povedati o velikem strahu, ki je prevzel meščane. Pa se je že vse poleglo. Snoci so že korajžno marširali iz tople in vzklikali naprednim Brežičan, ki jih potres ne bo uničil. Mi na deželi se pa potresa le vseeno bojimo in želimo, da bi ga ne bilo nikdar več!

Poroča. V nedeljo, 19. t. m. se je poročil v Lescah Janez Bizjak, žel. delavec, z Ano Tomšič, tov. delavko. Častitamo!

Smrtna nesreča v Trbovljah. Dne 12. t. m. se je pri podjetju Dukić in drug smrtno ponesrečil delavec Albert Vales. Pri tem podjetju so nesreče na dnevnem redu. Opozorjamo pristojno oblastvo v Laškem, da se zanima za razmere v tem obratu in dožene, ali se izvršujejo zakoniti predpisi v varstvo delavstva. Tudi delavčevu življenju je dragoceno, če ne podjetniku, pa delavčevi družini in splošnosti.

Industrijalci, trgovci in obrtniki se naprošajo, da v lastnem kakor tudi v interesu skupnosti nemudoma prijavijo svojo udeležbo kot razstavljalci na letošnjem velesejmu od 29. avgusta do 8. septembra 1925. Jesenska konjunktura obeta biti dobra, naj torej nikdo v lastnem kakor tudi v skupnem interesu ne zamudi pri zainteresiranju kupcev za naš trg. Tudi trgovci iz Ljubljane naj razstavijo, saj jim uspeh ne izostane ne na velesejmu ne pri večjem obratu v lastnih lokalih.

Običajni letni sejem za živino, konje in kramo se vrši v Leskovcu pri Krškem dne 25. julija 1925, to je v soboto pred sv. Ano.

Gledje novih sejmov v trgu Sodražica se je v »Slovenec« dne 19. julija t. l. štev. 160 med dnevnimi novicami vrinila pomota. Sejem se bo vršil dne 22. julija, in ne 2. julija.

V spomin na p. Placida je daroval g. Ant. Belec zavetišču sv. Jožefa v St. Vidu 100 Din. Bog plačaj!

Denarne pošiljke iz Češkoslovaške v Jugoslavijo. Poslanstvo Češkoslovaške republike se pogaja z našim finančnim ministrom glede pogodbe o pošiljanju denarja med obema državama s posredovanjem poštne hranilnice. Pogajanja uspešno napredujejo in kakor kaže, bo že v bližnji bodočnosti mogoče pošiljati znatno večje vsote iz naše države na Češko in iz Češkoslovaške v Jugoslavijo.

Uvedba selske dostave v Plovljah. Selski pismonoša pošte v Kranju dostavlja vsak torek in petek tudi v vasi Plovlje (občina Pred-dvor).

GRITZNER in FENIKS KOLESA

in šivalni stroji edino elegantni, najtrpečnejši, zala tudi najcenejši samo pri

JOS. PETELINC-U,

poleg Prešernovega spomenika, Ljubljana.

Roparski napad v št. Vidu pri Stični.

V nedeljo, 19. t. m. okoli 1 zjutraj sta se dva neznana roparja splazila skozi podstrešno okno v hišo Jožefe Kristane pri Sv. Roku in šla naravnost v njeno spalnico. Kristanova mama, kakor jo kličemo, ju je takoj začutila in misleč, da je prišel kdo domačih, je vprašala, kaj se je zgodilo, da jo kličete ponoči. Roparja sta ukazala, naj bo lepo tiho in jima da denar, sicer jo usmrta. Bila sta gologlava, maskirana in oborožena, eden s samokresom, drugi z vojaškim bajonetom. Prisilila sta jo, da jima je šla odpreti, ne da bi se oblekla, v spodnje prostore in jima izročila dva bankovca po tisoč dinarjev. Premetala sta vse listine in ko nista ničesar več našla, jima je morala Kristanova odpreti vrata, da sta odšla. S seboj sta vzela tudi 8 škatljic vžigalnic in en kos mila »Zlatorog«. Zagrozila sta ji še, če ne bo lepo tiho o tem napadu, da jo usmrta, ker jih je zunaj na straži še osem mož. Res je Kristanova opazila zunaj pri vratih še enega tolovaja. Ona opisuje roparja, ker sta svetila »električno svetilko, sledeče: Oni, ki je imel svetilko in bodalo, je bil okoli 25—30 let star, srednje postave, ostrizen in je imel nazaj počesane lase. Drugi, kateri je imel samokres, je bil pa velike, suhe postave. Celo dejanje se je vršilo tako hitro, da hčerka Tina v sosednji sobi ni ničesar slišala. Orožništvo je nemudoma uvedlo zasledovanje in se trudi, da izsledí roparje. Treba je v tem slučaju, da gre javnost orožnikom na roke in javi tukajšnji orožniški postaji vse, kar bi pomagalo pri zasledovanju roparjev.

Telovadne potreščine

kupite najceneje

»PRI AMERIKANCU« LJUBLJANA
STARI TRG 87. 10.

Zaloga klobukov in drugega mod. blaga

Roparski umor v Podkrajju.

Včeraj popoldne sta pripeljala dva orožnika v Ljubljano še komaj 18 letnega fanta Franceta Klančarja iz Kamnika pri Prešerju. Fant je osumljen, da je ubil in oropal poselnika Antona Župca iz Iške vasi. Župec je šel z vozom po deske v Podpeč. Tam se mu je pridružil aretirani Klančar in se mu je ponudil kot kosec. Mož ga sicer ni sramel v delo.

pač pa mu je dovolil, da se lahko pelje z njim. Med potjo sta se oglašala še v Anzelčevi gostilni v Podkrajju. Tam pa jima niso dali pi-jate, nakar sta zopet odšla. Približno 500 m od gostilne pa so našli drugi dan Antona Zupca mrtvega. Kot ubijalec so takoj osumili nje-govega spremljevalca Klančarja, katerega so drugi dan v sosednji hiši aretirali. Pokojni Zupce je umrl vsled težke rane na levem senu. Udarjen je bil s trdim predmetom in ima popolnoma zdrobljeno lobanjsko kost. Mož je imel pri sebi, kakor so ugotovili domačini, listino in okrog 900 Din denarja. To mu je ubijalec ukradel. Aretirani Klančar umor in rop odločno zanika, vendar kažejo do sedaj vse okoliščine, da je edino on izvršil ta zločin.

POZOR! Na novo došlo angleško **POZOR!** volneno fino blago: obleka 600 Din, se priporoča **Števo Gomboc** LJUBLJANA, Aleksan-drova cesta številka 9.

Iz Ljubljane.

Smrtna kosa. V splošni bolnišnici je v starosti 64 let umrl gospod Josip Šubic, podobar in slikar v Gorenji vasi nad Škofjo Loko. Pogreb bo danes popoldne ob treh iz mrtvašnice splošne bolnišnice na pokopališče k sv. Križu. Svetila mu večna luč! Preostali nam naše iskreno sožalje!

Romanje na Štajersko. V nedeljo 26. t. m. poroma ljubljanska Lichtenturnška Mari-jina družba k sloviti štajerski romarski cerkvi Sv. Rok v Smarju pri Jelšah. Vlak gre iz Ljubljane 5.27 in pride v Smarje pri Jelšah ob 8.37. Iz Smarja odhaja 14.18 oziroma 18.02 ter prihaja v Ljubljano ob 18.06 oziroma 21.22. Krasna cerkev, divni razgled, dobro lamsko ljudstvo in še marsikaj drugega za-dovolji in naravnost osreči vsakega obisko-valca slovite božjepotne cerkve. Rogaška Sla-tina, biser naših kopališč, je dve uri proti vzhodu, Celje — naše ljubko mesto — pa eno uro proti zapadu. Pridite! Vsakdo bo srečen in vesel! Opozorjamo ob tej priložnosti na intere-santno knjižico »Smarje pri Jelšah«. Dobiti jo bo na postaji in pri cerkvi. Odhod vlaka 5.27. Nikomu ne bo žal, ki se odloči za to lepo božjo pot.

Pogrebno društvo poštinih in brzojavnih nižjih uslužbencev za Slovenijo s sedežem v Ljubljani je prenehalo poslovati in se je s 1. julijem t. l. združilo z »Dobrotoc« obširnimi podpornim društvom poštinih nameščencev v Ljubljani, ki ima prav tako kakor »Pogreb-no društvo« namen po smrti društvenih čla-nov podeljevati njihovim preostalim denarne podpore. Vsi, kateri so bili članjen pri »Pogreb-nem društvu«, so s tem postali čla-ni »Dobrotec«, ne da bi se jim bilo treba po-sebej vpisati in posebej plačati pristopne pris-tojbine, ko je to plačalo »Pogrebno društvo« samo iz svoje imovine in iz imovin strokovne organizacije poštinih uslužbencev. S pristopom k »Dobrotci« vsi člani prejšnjega »Pogreb-nega društva« pridobijo iste pravice kakor jih imajo oni, kateri so že najmanj eno leto čla-ni »Dobrotec«, to je predvsem pravica, da se izplača, če kak član umrje, njegovim pre-ostalim podpor v znesku 2500 Din, oziroma če umrje otrok, ki je vpisan za člana, izplača svojo vso 1250 Din.

Koncert. V četrtek, 23. julija zvečer v na novo urejenem vrtu in letnem salonu hotela Miklič koncert.

Prijet požigalec. Ljubljanska policija je aretirala, kot smo že poročali, 19letnega so-darskega vajenca Josipa Medveda. Fant je ukradel svoji sorodnici, pri kateri je stano-val 250 Din, in je pobegnil. Ko je zapravil ukraden denar, je dobil službo pri Krapežu v kavarni »Zvezdca«. Toda tudi tam se ni dolgo držal. Nekega lepega jutra je fant zmanjkalo. Šest njegovih tovarišev pa se je oglašilo pri gospodarju, češ da jim je ukradel pobegli tovariš čevlje, obleko in perilo in tudi nekaj denarja. Fant je šel po tej tatvini proti Tacnu. Tam je zlezal na podstrožje čev-ljarja Janeza Knapiča, kjer je po lastnem pri-manju zanelil ogenj in ga zakril globoko v kup sena in je nato zbežal proti Šent Vidu. Fant pride kot požigalec pred poroto. Dečko je delj časa požig tajil, končno pa je dejanje priznal. Vprašali so ga tudi, zakaj je to na-pravil. Odgovoril je, da je naredil iz mašče-vaanja. Ta hiša je bila namreč lastnina njegove stare matere in je fant trdno upal, da jo po-deduje on. In še ko je zvedel, da ne dobi hiše, je zapretil, da je ne bo imel nikdo, ker je nima on in da jo bo požgal.

Aretacije. Včeraj je aretirala policija več oseb radi poneverb denarja in blaga, radi goljufije in postopanja, radi pohujšanja mladine in pa radi telesne poškodbe.

Aretacija nevarnega žeparja. Ljubljans-ka policija je dobila brzojavno obvestilo, da so aretirali v Vojniču na Hrvaškem nevar-nega žeparja Radeta Madžeričiča, doma iz Ključara na Hrvaškem. Mož je med drugim tudi priznal, da je ukradel dne 23. junija na glavnem kolodvoru v Ljubljani nekemu ne-znanemu moškemu denarnico, v kateri je bi-lo 3600 Din gotovine. Ta tatvina pa ljubljans-ki policiji ni bila prijavljena in sicer brž-kone radi tega, ker se je okradeni s prvim vlakom odpeljal.

Kolesa
J. Gorec

kupite najbolje in najcenejše pri trvdki palače »Ljubljanske kre-ditne banke« in Gospo-svetska cesta 14.

Vid DELI ODREMA in PNEVMATIKA na zalozili

DOLOČITEV MAKSIMALNIH CEN GOSTILNIŠKI HRANI V LJUBLJANI.

Po daljših razpravah in pogajanjih radi konč-ne določbe cen gostilniški hrani v Ljubljani se je dosegel medsebojni sporazum med restavraciji, gostilničarji in mestnim tržnim nadzorstvom. Restavracije in gostilne se je uvrstilo v tri kategorije. V I. kategorijo spadajo le sledeče restavracije: Zvezda, Slon, Union, Emona, Južni kolodvor, Ljub-ljanski dvor, Stružel in Miklič v Kolodvorski ulici. Vse druge boljše gostilne se je uvrstilo v II. kate-gorijo, ostale pa v III. kategorijo. Vse določene cene so maksimalne in se v nobenem slučaju ne smejo zaračunavati višje ter se bo proti vsakemu, ki bi se ne držal maksimalnih cen postopalo po zakonu o pobijanju draginje. Vsekakor pa lahko restavraciji zaračunavajo hrano ceneje, zlasti je priča-kovati, da bodo gostilničarji II. in III. kate-gorije še dokaj znižali ceno hrani konkurenčnim potom, kakor so to že mnogi storili. Pripominjamo pa, da smejo gostilničarji, pri katerih se ustavljajo kmetije in vozniki, ki zahtevajo večjo porcijo živil, temu primerno diferencirati cene živilom.

Maksimalne cene gostilniški hrani v Ljubljani počenši z dnem 20. julijem 1925 so sledeče:

	I. doslej	II.	III.
zjutranji goljaj	4.50	6.—	4.— 3.50
zjutranja pljučka	4.50	6.—	4.— 3.50
zjutranji vampi	4.50	6.—	4.— 3.50
večerni goljaj	10.—	12—14	8.— 6.—
večerna pljučka	10.—	12—14	8.— 6.—
večerni vampi	10.—	12—14	8.— 6.—
svinjski goljaj	12.—	14.—	11.— 10.—
juha zakuhana	3.—	4—5	2.50 2.—
govedina	9.—	14.—	7.— 5.50
pečenka svinjska	14.—	16.—	12.— 10.—
pečenka telečja	12.—	14.—	10.— 9.—
pečenka obistna	12.—	14.—	10.— 9.—
pečenka končna	12.—	14.—	10.— 9.—
pečenka pljučna	15.—	18.—	12.— 10.—
telečja glava ocvrta	14.—	16.—	12.— 10.—
roščica angl.	18.—	15.—	12.— 10.—
beržola naravna	15.—	18.—	12.— 10.—
izrezek naravni	15.—	18.—	11.50 9.50
izrezek dunajski	16.—	18.—	12.— 10.—
svinjski hrbet	14.—	15.—	12.— 10.—
brizljica ocvrt	16.—	18.—	12.— 10.—
beafileak z jajcem	14.—	18.—	12.— 10.—
pol piščanca ocvrtega	20.—	25.—	18.— 15.—
ohara telečja			7.— 6.—
ohara kološja			9.— 8.—
prikuhe navadne	4.—	6.—	3.— 2.—
salate raznovrstne	4.—	6.—	3.— 2.—

V točno informacijo občinstvu objavljamo še enkrat maksimalne cene drugih živil.

Meso:	I.	II.
govedina v mesnicah 1 kg	19.—	16.—
govedina na trgu 1 kg	18.—	15.—
teletina 1 kg	20.—	16.—
prašičje meso	27.50	23.— 20.—

Slanina: riba in salo 27.50; slanina 24.—; slanina kranjskega prašiča 22.50.

Kranjske klobase in hrenovke: klobase na pol prekajene 1 kg (ca 8 kosov) 45.—; klobase četrt prekajene (ca 7 in pol kosa) 41.—; klobase popolnoma prekajene (ca 10 kosov) 67.—; hrenovke (10—12 kosov na kg) 1 kg 35.—, 1 kos 3.50.

Kruh: 1 kg belega 7.—; 1 kg črnega 6.—; 1 kg rženega 6.—; 1 žemlja —50.

Mleko: 1 l na dom prinesenega 3.—; 1 l po mlekarah 2.75; 1 l na trgu 2.50.

Občinstvo opozorjamo, da se tudi samo drži določenih cen, ker je le na ta način mogoče uspeš-no se boriti proti draginji, ter bo mestno tržno nad-zorstvo postopalo tudi proti onim, ki preplačujejo živila po zakonu o pobijanju draginje kot z navi-jalci cen.

Ljubljana, dne 21. julija 1925.

Mestno tržno nadzorstvo.

Iz Štajerske.

Solčava. Dne 12. t. m. je naše štiri nove zvonove slovesno posvetil g. Jurak, opat celjski. Zvonove je vtila zvonarna Št. Vid nad Ljubljano. Čutimo dolžnost, da se tem potom zahvalimo livarni za oblikovno lepo izdelane, posebno pa za harmonično izredno ubrane zvonove. Škofijska izvedenca gg. dr. Kimovec in P. H. Sattner sta se v oceni zelo pohvalno izrazila. Zvonarna toplotno pripravljamo. — Ob priliki vsakoletnega shoda Korošcev v Solčavi dne 2. avgusta bo blagoslovitev nove, iz domačega marmornja in deloma betona izdelane kapele. K slovesnosti vabimo vse prijatelje naše lepe Solčave.

Samomor učiteljice. V Rogaški Slatini se je zastrupila učiteljica Ninkovičeva iz Zemu-na. Našli so jo čez mrtvo. O vzroku samomora govore različno, vendar dosedaj zadeva še ni pojasnjena, posebno ker je živela pokojna v dobrih razmerah.

Neznan utopljenec. Pri Sv. Marku so po-tegnili iz Drave truplo okrog 30 let starega utopljenca, ki je ležal že najmanj deset dni v vodi. Pri njem niso našli nobenih listin in ne vedo, kdo je. Značilno je, da mu manjkajo trije prvi prsti na levi roki. Kdor bi kaj vedel o ponesrečencu, naj se oglasi pri policiji.

IZ MARIBORA.

Društvo zdravnikov ima 24. t. m. ob 18. svoj sestanek v kolodvorski restavraciji.

IZ CELJA.

Maksimalne cene za živiljske potreb-ščine. Po zaslišanju izvedencev je določil mestni magistrat s takojšnjo veljavnostjo sle-deče cene: I. Meso: za 1 kg mesa volov in telic, in sicer za sprednje dele do 16 Din, za zadnje dele do 18 Din. Pri kvalitetnih koma-dih, kot so n. pr. pljučna pečenka in rost-beaf sme mesar pri 1 kg pribiti največ 3.50 Din; za 1 kg kravjega mesa in mesa bikov, in sicer za sprednje dele do 12 Din, za zadnje dele do 14 Din; za 1 kg telečjega mesa za sprednje dele do 16 Din, za zadnje dele do 18 Din. Pri kvalitetnih komadih (kaj pomeni to? op. por.) sme mesar pribiti pri 1 kg naj-več 3.50 Din. Običajna privaga sme znašati maksimalno 10%. Cena govejih vampov in pljuč ne sme presegati polovice za meso do-ločene cene. — II. Kruh: za 1 kg kruha be-lada 7 Din, za 1 kg črnega kruha 6 Din, za

male žemlje, ki morajo tehtati 5¼ do 6 dkg, se določijo cene po 50 para, za velike žemlje, ki morajo pa tehtati 11 do 12 dkg, velja cena po 1 Din. — III. Mleku se določijo naslednje cene: za mleko na trgu 2.50 Din za liter, za mleko v trgovinah pa po 3 Din za liter.

Nesklepčna občinska seja. Danes bi se imela vršiti na našem magistratu seja občinskega sveta, a je bila nesklepčna, ker ni prišlo zadostno število odbornikov na seja kljub temu, da so bila na dnevnem redu zelo važna vprašanja občinske uprave. Hudomušni ljudje pravijo, da je prišla ta nesklepčnost našim de-mokratom zelo prav, ker so v odsekih še za časa Pašić-Pribičevićeve vlade pripravljali take predloge, ki ne odgovarjajo več dejan-skemu stanju moči demokratske stranke. Po-sebno velja to glede Mestne hranilnice in vo-litev v mestni šolski svet, kjer so hoteli naši demokrati še vedno neomejeno gospodariti brez vsake najmanjše kontrole. Ker stojimo v dobi počitnic in oddiha, se demokrati tolažijo s tem, da bodo še ta kratki čas igrali gospo-darje. V privatnem pogovoru se je med ob-činskimi svetniki predlagalo, da bi nekatera važna in nujna vprašanja rešili v skupni seji predsedniki posameznih klubov. Tudi je padel predlog, da bi se še ta teden sklicala, če le mogoče, za petek ali soboto nova seja. Župan g. dr. Hrašovec je nato odgovoril, da bo na-tančno preudaril možnosti sklicanja nove seja še ta teden in da bo v pozitivnem slučaju to seja sklical. Ako bi pa kazalo, da bi tudi ta nova seja ne bila sklepčna, je raje ne bo skli-cal in bo vse delo, čeravno je marsikaj skraj-no nujno, počivalo do prihodnje započetniške občinske seja.

Razveseljiv pojav. Zanimanje občinskih svetnikov za občinske seja pada, kar se raz-vidi iz današnje seja naših občinskih očetov, ki ni bila sklepčna. Obratno se je pri tej za-dnji nesklepčni seji pokazalo, da se je občins-tvo začelo v podvojeni meri interesirati za sklepe naših občinskih zastopnikov. Do sedaj je namreč na prostoru v ozadju, namenjenemu za občinstvo, »zastopal« te poslednje samo en poslušalec, pri današnji seji je pa ta revež dobil še enega kolego, tako da se je obisk iz občinstva povečal kar za 100 procentov Tudi nekaj!

Nevhta in požar v okolici Celja. V po-nedeljek ob 7. uri zvečer se je razvila nad celjsko bližnjo okolico huda nevhta. V krat-kih presledkih je pokalo in grmelo, kakor da bi treskala na bližnjih vrhovih najhujša ba-terija topov. V mestu samem ni povzročala nevhta nikake škode, pač pa je treščilo v okolici Babna v neki kozolet, ki se je vžgal in zgorel. Celjska požarna bramba se je s svojim motorno brigadnico podala takoj na kraj požara in s pomočjo naliva kmalu udu-šila ogenj.

Stanovanjsko sodišče prve stopnje v Ce-lju ima v pritličju magistrata še precej ob-širno oglasno tablo, ki je pa z raznimi no-vimi, pa tudi starimi oglasi še precej zase-dena in obložena. Zato mora to tablico v po-sebno nujnih slučajih nadomestiti »Nova do-ba«, ki prinaša danes od tega sodišča nasled-nje sporočilo javnosti: Za stanovanje v vili Livada (Dečko), Gaberje št. 21, se kljub dva-kratnemu razpisu ni javil reflektant. Stano-vanje obstoja iz 3 sob, kuhinje (kakšne kuhin-je! op. por.) in pritlikin, je prazno od 1. ju-lija t. l. in spada pod čl. 20. stan. zak. Radi tega je stanovanjsko sodišče dalo lastnici za tokrat na prosto razpolaganje, o čemur se ob-veščajo interesi, ki po stanovanjskem za-konu niso zaščiteni.

Proti odebeltosti deluje s kolosalnim vspehom **samo Vilfanov čaj.**

Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah. Proizvaja Laboratorij Mr. D. Vilfan, Zagreb, lice 204

Iz ostale Jugoslavije.

Pogreb škola Papafave. Pok. hvarski škof Papafava je bil na smrtni postelji odre-dil, da bodi njegov pogreb čisto priprost, brez godbe in govorov. To pokojnikovo željo so iz-polnili. Pogreb je vodil prošt msgr. Siminiati-ti; pogreba so se udeležili zastopniki oblasti, delegacije šibeniškega in splitskega kapit-lja ter mnogobrojno občinstvo.

Zadnji kvestor hrvatskega sabora umrl. Minolo soboto je umrl v Zagrebu zadnji mno-goletni kvestor in ravnatelj pisarne hrvat-skega sabora vpok. banski svetnik dr. Franjo Salavari, star 61 let.

Ljudsko vseučilišče za Dalmacijo. V Splitu se je osnoval odbor za ustanovitev ljudskega vseučilišča. Ljudsko vseučilišče ima svoj sedež v Splitu, a bo prirejalo javna pre-davanja in druge kulturne prireditve po vseh večjih mestih Dalmacije. Predsednik vseučil-liškega odbora je dr. M. Abramčić.

Proslava 50 letnice nevesinjskega upora. Dne 19. t. m. so v Belgradu proslavili 50 let-nico nevesinjskega upora, ki je tvoril važen člen v verigi naporov za osvobodjenje jugoslo-vanstva. Voditelji upora so tedaj izdali pro-glas, v katerem so zahtevali, da se v Bosni in Hercegovini izvedejo reforme pod nad-zorstvom evropske komisije. Uporniki so se s vojtni proročevalskimi četami zbrali v gorah in vodili proti Turkom trdovraten boj. Iz vseh sosednjih slovenskih pokrajin so hite-li navdušeni mladi ljudje upornikom na pomoč. Iz Biserje je prihitel tudi Peter Karadjor-djević kasnejši jugoslovanski kralj Osvobodi-

telj. Pod imenom Peter Mrkonjić je načeloval četi 200 mož in prenašal vse pomanjkanje in napore, da bi bil lahko živl v Franciji udobno, kneževsko življenje. V Srbiji so te-daj vladači Obrenovići, ki jim bližina Kara-djordjevičev ni bila po volji. V Belgradu so se pletle spletke proti njemu. Peter Mrkonjić je pa sporočil v Belgrad, da ni prišel delat neprilic srbskemu knezu, marveč pomagat srbskemu narodu v Bosni in Hercegovini; a srbski knez in njegova vlada naj se prebudi in prekoračila Drino, da pomagata osvobo-diti Bosno. — Kakor znano, je bil nevesinjski upor zaenkrat dovedel do okupacije Bosne in Hercegovine po Avstro-Ogrski, ki je pa to okupacijo smatrala za trajno in l. 1908. Bogno in Hercegovino anektirala. S tem je podpi-sala svojo usodo, ker se je postavila sredi na pot nezadržljivemu naravnemu razvoju: poli-tični združitvi in osvoboditvi Jugoslovancov. — Kakor znano, je v nevesinjskem uporu sode-lovalo tudi več Slovencev, med njimi Miro-slav Hubmaier, ki je bil kasneje zaupnik avstrijske vlade v Sarajevu, a je ostal tudi kot tak zvest prijatelj Srbov in Karadjordje-vičev.

Velika nesreča v Belgradu. Povodom proslave 50 letnice nevesinjskega upora se je med drugim vršila na Savi beneška noč. Po polnoči, ko so odhajali gostje v mesto, se je porušil v pristanišču lesen most, pri čemur je do 50 ljudi padlo v Savo. Takoj so uvedli reševalno delo in mnogo oseb rešili, vendar je več ljudi utonilo. Število žrtev še ni znano.

Roparji na Hrvaškem. Minolo soboto so na cesti, ki vodi iz Križevcev, roparji na-padli več kmetov, ki so se vračali s sejma in jih oropali. Enega kmeta so smrtno nevar-no obstrčili.

Zrtev žeparja v vlaku. Med vožnjo iz Za-greba v Belgrad je bila ukradena trgovca Aleksandru Hauserju z Dunaja listnina, v ka-teri je imel skoro za pol milijona dinarjev angleških funtov. Ko je Hauser opazil tatvino listnina, je pozval sprevednika, da sta uved-la preiskavo potnikov. Toda bilo je že pre-pozno, ker je tat gotovo odskočil iz vlaka ta-koj po izvršeni tatvini.

Iz Primorske.

Slovenska umetnost. Prof. Franjo Kopač je razstavil v izložbi »Nar. knjigarne« in Bre-škave trgovine v Gorici večje število svojih slik, obsegajočih večinoma pokrajinske mo-tive.

Po svetu.

Fordov »Independent« o Slovanih. V zna-menitem Fordovem tedniku »The Dearborn Independent« je priobčil v zadnjem času Al-ber Ernest Jenks, profesor antropologije na državni univerzi v Minnesoti vrsto člankov pod naslovom: »Kako so Slovani prišli v Ev-rope«. Prof. Jenks je velik prijatelj Slovanov in preveva vsa njegova izvajanja topla simpa-tija do njih. Uvodoma pravi, da je Amerika na Slovanih posebno interesirana, saj tvorijo velik del današnjega ameriškega naroda Slo-vani. Danes je v Ameriki 10 milijonov Slova-nov in vsak deseti Američan je slovanskega pokoljenja.

Mati štirih duhovnikov — redovnica. V St. Louisu, Mo., je pel te dni prvo sv. mašo jezuit p. Joseph L. Scott. Navzoči so bili trije njegovi bratje, ki so vsi trije duhovniki. Navzoča pa je bila tudi mati vseh štirih duhov-nikov: s. Marija Ignacija, redovnica. Gospa je takoj po smrti svojega moža vstopila v samo-stan.

Ženo zadavil, razrezal in vrgel kose v reko. Pad. v Adriji pri Padovi se je dogodil nena-vaden zločin. 42 letni ravnatelj tamkajšnje slad-korne tovarne Pasquali je svojo 45 letno ženo Ano v spanju zadavil, jo nato zrezal na kose, le-te spravljal v kovčge in jih s kolesom, b kateromu je bil pripet voziček, odpeljal od doma in zmetel v reko Pad. Zločin so odkrili še tisti dan — 19. t. m. — in Pasqualija are-tirali. Pasquali je bil v drugo poročen in z ženo ni živel srečno. Imel je več drugih raz-merij z malovrednimi ženskami. Iz prvega za-kona ima 16 letno hčer.

Kiti v Sredozemskem morju. V Tiren-skem morju so zasledili kito. Skoz Gibraltar-sko ožino so prišli v Sredozemsko morje in nato v njegov odcepek. Štiri ladje so jih šle lovit, tri so bile srečne in so ujele dva velika kita.

»Satuljna pisma« Marije Stuart potvorba. Ta pisma, ki jih je menda pisala M. Stuart grofu Bothwellu in ki so jih baje dobili v »at-ulji« (škafli, kaseti) na mizi grofovega sluga, so porabili kot glavni dokazilni material za izdajstvo nesrečne kraljice. Sedaj jih je še enkrat pregledal Ainsworth Mitchell, strok-ovnjak za listine v angleškem notranjem ministrstvu. Pravi, da so pisma potvorjena. Listine je zbiral in študiral več let, preiskal je z največjo natančnostjo pergament, črnilo, pečat in podrobnosti rokopisa, kakor da bi bil kot strokovnjak poklican pred moderno sodi-šče in bi moral tam povedati svoje strokovno mnenje. Prišel je do zalključka, da nesrečna kraljica nikakor ni mogla teh pisem pisati. Mitchell je zbral dosti dokumentov, ki bi po-sadili na zatožno klop Williama Maitlanda, tajnika Marije Stuart in njenega izdajavca. Satuljna pisma in Maitlandova pisma se do nočice ujemajo.

Gospodarstvo.

Odbirajmo seme za setev.

Kaka razlika je pri letošnjem pridelku žita, zlasti pri pšenici, v istem kraju v raznih legah z enako zemljo, bi človek ne verjel, če bi to ne videl.

Vobče je letos pšenica prav dobro uspela, pričakuje se povprečno 8 kratni pridelek posevka, vendar pa se dobi mnogi kmetovalci, ki bodo imeli tudi 10 kratni, da celo 14 kratni pridelek na ha; to znaša v tem slučaju 14.40 centov odnosno 18—25.20 centov na ha. Tudi kvalitativno je pšenica prav dobra, en hl bo povprečno tehtal 76 kg. Vendar pa se opaža, da bo pridelek jako plevelast, osobito ljulike je mnogo; ponekod skoraj do ene tretjine.

Čas mlatve se bliža. Naša skrb naj bo sedaj, da si pripravimo in nabavimo najboljše seme za setev. V kolikor si ga nismo sami že na njivi, oziroma iz snopov odbrali, skrbimo in pazimo vsaj sedaj predvsem na to, da se bo odbralo za seme popolnoma čisto, najbolj debelo, klenasto in kalivo zrnje, ter da bo odgovarjalo glede uspevanja popolnoma dotičnim podnebnim in zemeljskim (talnim) razmeram. Na najlažji in najbolj praktični način se semensko zrnje čisti s trijerji.

Naloga vseh činitelj, kmetijskih strokovnjakov, kmetijskih organizacij, društev in kmetijskih družb ter posameznih naprednih kmetovalcev je, da vsak v svojem okolišču skrbi in poišče semensko žito — najboljše izmed dobrega — ter ga skuša vsaj v dotičnem okraju razpečati. Gledati je na to, da bo imel tak producent čimvečji trgovski efekt in da se mu bo to delo v istini izplačalo. Znano je, da dobro seme ni nikdar predrago. Če se bomo zanašali v tem oziru na tujezemstvo in njegove semenogojne postaje, bomo doživeli še marsikatero razočaranje, in sicer toliko časa, dokler ne bodo domače na novo osnovane semenogojne postaje producirale semena, ki bo v vsakem oziru popolnoma odgovarjalo našim razmeram.

Za enkrat bi bilo važno, da se stvar resno vzame v roko in skuša dognati predvsem: 1. ime producentov najboljšega semena, 2. izbira in razstava vzorcev z navedbo cene in količine, 3. ugotovitev kvalitete (event. ime semena) upoštevajoč pri tem podnebne, krajevne in zemeljske (talne) razmere, kjer bi isto najbolje uspevalo, 4. skrb za čistost semena in za čimvečje razpečavanje istega, 5. temeljit poduk o razkuževanju semena in racionalni uporabi umetnih gnojil — opozoritev na največje napake pri setvi.

Z ozirom na znižanje carinskega agio od 1300 na 1000 %, je začel zopet konvenirati uvoz inozemskega sladkorja, vsled česar so bile tovarne prisiljene, posebno ker vlada že itak več časa mrtva tendenca na sladkornem trgu, znižati ceno za Din 15 pri 100 kg. Po našem mnenju pa je to znižanje še premajhno ter bodo tovarne primorane za slučaj, da hočejo zabraniti uvoz tujega sladkorja, ceno še znižati. Na tržaškem trgu notira danes sladkor kristal Lstg 16.10 ter sladkor v kockah Lstg 17.10 za tono.

Odjemalec premoga. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo nam pošilja v objavo sledeče: Redno nastopi v jesenskem in zimskem četrtletju zelo občutno pomanjkanje vagonov. Glavni vzrok za to so velike potrebe na vagonih za prevoz živil in sladkorne pese. Ker se morajo za prevoz tega blaga dostavljati vagoni v prvi vrsti, se potrebam na vagonih za les in premog ne more v polni meri ugoditi. Zato opozarjamo zlasti odjemalce premoga, v prvi vrsti industrije, da se naj kolikor je to mogoče že v poletnih mesecih založijo s premogom.

Za lesne izvoznike. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani ima na razpolago naslove glavnih uvoznikov lesa v Solunu, Pireju in Kavali.

Novo ime Trgovske zbornice v Ljubljani. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani ima sedaj ime: Zbornica za trgovino, obrt in industrijo za Slovenijo v Ljubljani.

Delniške družbe in Hrvatski in Slavoniji in njih poslovni rezultati za leto 1924. Dosedaj je objavilo v Hrvatski in Slavoniji 454 delniških družb svoje bilance. Teh 454 delniških družb izkazuje 1.549.362.000 dinarjev kapitala, 325.428.000 dinarjev rezerv ter 191.296.000 dinarjev čistega dobička oziroma 57.373.000 dinarjev izgube. Skupni uloženi kapital je torej 1.874.785.000 dinarjev, končni rezultat poslovanja je 140.923.000 dinarjev (7.9 %). Najboljše rezultate izkazujejo banke in hranilnice (90 zavodov, kapital 653.728.000 dinarjev, rezerve 191.302.000 dinarjev, dobiček 119.034.000 dinarjev, zgube 3.493.000 dinarjev). Slabi so poslovni rezultati industrije (pri starih podjetjih dobri, pri novih slabi). Podatki so za 261 industrijskih podjetij s kapitalom 780.940.000 dinarjev, z rezervami 118.855.000 dinarjev, ki izkazujejo 72.452.000 dinarjev dobička ter 41 milijonov 745.000 dinarjev izgube. Povprečno obrestovanje vloženega kapitala je 3.3 %. — 101 trgovsko podjetje s kapitalom 102.362.000 dinarjev in rezervami 7.928.000 dinarjev izkazuje 4.563.000 dinarjev izgube ter 11.594.000 dinarjev dobička.

Železniška proga Bjelina—Ugljenik. Kakor poročajo iz Belgrada, je prometno ministristvo otvorilo del ožkotirne proge Bjelina—Ugljenik za javni promet.

Jadranski plovilbeni tarif. V ravnateljstvu za pomorski promet v Splitu se vrši te dni konferenca za ureditev tarifov v jadranski plovi. Konferenca bo izgotovila enoten tarif za tovarne in osebne ladje v domačem prometu.

Pred znižanjem diskonta v Avstriji. Z Dunaja poročajo, da bo diskont znižan še pred potekom tega meseca.

Znižanje diskonta v Češkoslovaški. Iz Prage poročajo, da je pričakovati v začetku prihodnjega meseca znižanje diskonta obrestne mere.

Gospodarske vesti iz Bolgarije. Iz Sofije poročajo: V maju mesecu 1925 je znašal izvoz iz Bolgarije 21.140 ton v vrednosti 476 milijonov levov; od tega odpade na tobak 3.354 ton v skupni vrednosti 295 milijonov levov. Cene v veletrgovini padajo. Indeks, ki je bil za mesec junij 1925 3140 (1914: 100), je padel v juliju na 3080 točk. V zlato preračunan je bil indeks za julij 124 (1914: 100). — Po izkazu bolgarske Narodne banke je bil obtok dne 22. junija 1925 4.067 milijonov levov.

BORZA.

Dne 21. julija 1925.

DENAR.

Zagreb. Italija 2.111—2.141 (2.085—2.115), London 276.08—279.08 (276—279), Newyork 56.59—57.37 (56.15—57.25), Pariz 2.66—2.71 (2.635—2.685), Praga 1.6815—1.7055 (1.678—1.702), Dunaj 7.98—8.10 (7.96—8.08), Curih 11.055—11.155 (11.03—11.13), Amsterdam 22.75—23.01.

Trst. ob 10.30. London 131—131.50, Pariz 127.25—127.50, Newyork 2695—2710, Curih 522.50—527.50, Zagreb 4720—4770, Dunaj 377.50—382.50, Praga 79.75—80.25. — Ob 15: London 130.7—130.8, Pariz 127—127.25, Newyork 2690—2690, Curih 522—524, Zagreb 47—47.80, Praga 79.70—80.

Curih. Belgrad 9.05 (9.05), Pešta 72.50 (72.50), Berlin 1.226 (1.226), Italija 19.125 (19), London 25.035 (25.03), Newyork 515 (515), Pariz 24.35 (24.25), Praga 15.25 (15.25), Dunaj 72.50 (72.55), Bukarešt 2.80 (2.80), Sofija 3.75 (3.755).

Dunaj. Devize: Belgrad 12.43, Kodan 154.90, London 34.4975, Milan 26.28, Newyork 709.35, Pariz 33.55, Varšava 135.25. — Valute: dolarji 705.20, angleški funt 34.40, francoski frank 33.55, lira 26.33, dinar 12.40, češkoslovaška krona 21.

Praga. Devize: Lira 12.4875, Pariz 15.9625, London 164.10, Newyork 33.75, Belgrad 59.

VREDNOSTNI PAPIRI.

Ljubljana. 7 odst. inv. posojilo 67.50 (den.), Celjska posojilnica 201, Lj. kreditna 225—250, Merkantila 100—104, Prašedionna 805—810, Kreditni zavod 175—185, Strojne tovarne 105—130, Trbovlje 342—350, Vevče 100—109, Stavbna družba 165—180, 4 in pol odstotni zastavni listi 20 (den.), 4 in pol odst. kom. zadolžnice 20 (den.).

Zagreb. Hrv. eskomptna 108—110, Kreditna Zagreb 104—108, Hipobanka 57, Jugobanka 97—98, Prašedionna 807.50—810, Slavenska 67—68, Lj. kreditna 235, Eksploatacija 40—45, Sečera 505—515, Gutmann 415—430, Trbovlje 350—355, Slavonija 48—50, Vevče 100—105.

Dunaj. Efekti: Alpine 299, Greinitz 138, Trbovlje 460, Hrv. eskomptna 130, Leykam 149, Avstr. tovarne za dušik 171, Gutmann 620, Mundus 890, Slavex 185, Slavonija 523.

BLAGO.

Ljubljana. Les: Trami monte, 3—5—6, feo meja 330 (den.); hrastove vozovne deščice 43 mm 2.65, 53 mm 2.85, feo meja 1250 (den.); bukova drva, 1 m dolž, lanska sečnja, feo nakladalna postaja 3 vag. zaklj. 19. — Zito in poljski pridelki: Pšenica Hardwinter II., feo Postojna trans. 2 vag. zaklj. 400; pšenica bačka, nova, par. Ljubljana 365 (bl.); koruza, feo Postojna trans. 240 (den.); rž, lombardska, feo Ljubljana 360 (bl.); otrobi pridelni, feo Ljubljana 170 (den.); fižol ribničan, orig., feo Ljubljana 300 (den.); gobe suhe la, feo Ljubljana 50 (den.); laneno seme la, feo Ljubljana 560 (den.); ječmen, domači, feo Ljubljana 200 (den.).

Novi Sad. Pšenica bačka 3 vag. 310; bačka dob. avgust, sept. duplikat c. 8 vag. 300—306; bačka sept. okt. 5 vag. 310; koruza bačka 5 vag. 190; koruza banatska 5 vag. 180—183. Tendence slaba.

Dopisi.

Trbovlje. Laško okrajno glavarstvo, oziroma trbovlski občinski urad je bil razglašil, da se bo vršila dne 12. julija na občini razpredelitev vseh vojnih obvezancev. Vsi vojni obvezanci smo bili pozvani za ta dan na občinski urad. Ko smo se pa pozivu odzvali in prišli na določeno mesto, so nam rekli, da je veljal poziv samo za občinske činitelje, drugi pa da lahko odidemo. Vprašamo, kdo je zakrivil to pomoto, okrajno glavarstvo ali občinsko gerentstvo? To je pač od sile, da se tako uraduje in delavne ljudi brez potrebe trapi. A ne samo to, ampak so mnogi delavci zato, da se odzovejo pozivu, morali pustiti delo v rudniku in so tako izgubili enodnevno plačo. Kdo jim to povrne? Pozivamo pristojne oblasti, da v bodoče vsak razglas dobro premislijo in besedilo sestavijo tako jasno in točno, da bo vsak prizadeti vedel, kaj mu je storiti in kaj ne. To je pač najmanj, kar mora vsak državljani od oblasti zahtevati.

Brežice ob Savi. (Bojnišnica.) Na tukajšnji bolnici sta zopet nastavljeni 2 asistenta. Dobrodošli! Da bi le veliko storila za ljudsko zdravje! — (Gledišče.) Člani ljubljanskega dramskega gledališča so se na svoji turneji po Sloveniji oglašili tudi tu pri nas. Podali so, kot menda tudi drugod, dramo »Smrtin ples in burko« »Scampol«. Proti prvi moramo pa v imenu dostojnosti in vsaj povprečne morale že pošteno ugovarjati! Če ljubljansko dramsko gledališče nima pokazati kaj boljšega, bi mu že svetovali, naj ostane doma pri svojem, morda sicer zelo civiliziranem, pa malo kulturnem občinstvu, pa naj ne hodi po deželi krošnjati s svojo dekadentno »dramatiko«! — (Policijski red.) Na policijsko uro bo treba malo opozoriti tiste, ki so za to kompetentni. Policijska ura se lomi in krši neredno kar na debelo tik pred očmi za vzdrževanje reda poklicanih oblasti. — (Politika.) Pri zadnjih volitvah je to dobil Jerjav 125 glasov. Ti volivci, ti možje, ti možakarji pač niso vedeli, komu dajejo svoj glas, zaupnico svojo. Ker sigurno niso tako hudobni, da bi se v nemali zavestno za protislovensko in protiljudsko stranko, je njih glasovanje pripisati čudoviti naivnosti in nepoučenosti. Kaj le kaj mislijo sedaj, če vedo, kako padajo moralni udarci za udarcom na pleča tega voditelja samostojnih demokratov? Pa saj ne vedo! »Jutro« jim ne pove čiste resnice. Kdaj le pride tisto veliko strezenje! — Kaj pa z novo železnico Sotla—Novo mesto? Ali je ta proga umestna, koristna, potrebna ali ne? Ali je imelo tisto merjenje kaj smisla ali ne? Če je stvar prazna, nerealna, naj se to jasno pove. Če pa je proga iz strateškega, gospodarskega, prometnega, kulturnega, trgovskega in narodnega stališča važna, naj se ne molči, ampak stvar zasleduje naprej. Naj se javno diskutira! — (Meščanska šola.) »Abiturient, učenci in učence z »zrelostnim« izpitom 4. razreda meščanske šole hite ven v svet, polni lepih nad in sijajnih upov, kam vse bi planili, da bi napravili lepo kariero: pa glej ga spaka, ponekod jim še manjka kar po dve leti študija, ali pa 4 leta preveč, leta skoro brezplodno izrabljena! Morda bi se stvarina na meščanskih šolah dala preurediti tako, da morejo absolventi po izvršenem izpitu stopiti takoj na prag svojega določenega poklica, ali pa da so

jim odprta vrata za nadaljevanje izobrazbe na višji srednji šoli. Zdad vlada mnogokje — razočaranje! — (Pokopališče.) Na pokopališču, in sicer na oddelku za pokopavanje mrlincev iz bolnice, opažamo zopet in zopet sveže grobove — brez križev. Ti mrtveci so bili res brzčas reveži in siromaki, a bili so le kristjani. Zato sodimo, da se jim spodobi na gomilo znamenje krščanstva, pripusti leseni križ. Ne vemo, koga zadene tu krivda ali bolnišnica ali pokopališko upravo. Dejstvo je, da so tu sveži grobovi krščanskih mrlincev brez križa. Kdor oskrbi krito, naj oskrbi tudi križec. Tako so dim, če stopim na mirodvor, pa vidim gomilo kristjanov ne le brez rož, celo brez — križa. Naj so tu nekaj ukrene! — (Vremeni.) Na igrišču, na eraričnem prostoru pred gasilnim stolpom, pred šolo ali kjerkoli na prometnem prostoru ne bi li kazalo postaviti paviljonček ali stebel s toplomerom, aneroidom, barometrom za »maximum« — minimum«, podatki o nadmorski višini itd., kakor jih imajo ponekod že boljši trgi? Kdo se bo lotil tega? — (Park.) Tisti griček, tisti gaj, poraščen s senčnatim drevjem, bi pa res menda graščina smela prepustiti občinstvu za sprehajališče. Olepševalno društvo bi napravilo steze in klopice. Za mali park!

Busceva vas, p. Cerklje ob Krki. Znan je naša vas Dolenjem in sosednjim posavskim Stajercem po svojih sejnih, ki se vrše pri nas že od nekdaj štirikrat na leto. Več kot 60 let je že, ko so se zavezali štirje posestniki, da dajo prostor za sejo, od katerih naj ima dohodke naša cerkev. Kolikor se torej dobi štantnine, to torej pripade cerkvi, a prostor kot tak je ostal njihova last. Pa pravim: Več kot 60 let ni prišlo nikomur na misel, da bi si začel prisvajati pravico pobiranja štantnine, ker to je pravica in last cerkve. Letos pa se je eden polakomnil teh krajarjev, ki so zlasti v sedanjih časih, ko je vzdrževanje sejmščin in plačevanje živinozdravnika draga stvar, zelo pili. In res! Vso zadevo je vzel v roke gospod dr. Kneftra. Pa se je hvalil — slišali smo ga — ta gospod: »Jaz sem že veliko skusil in bom tudi tu užugal farje.« Vso zadevo je dobila v roke oblast, a dr. Kneftra nam zaenkrat ne ve nič točnega povedati, čeprav je že davno, kar se je gibanje začelo. — Kadar bo znano, da dohodkov od sejma ne dobi cerkev, ampak kdo drugi, bomo sporočili. Do tedaj pa ostane, kakor je bilo.

Obleke kupite najceneje pri **Josip Rojina — Ljubljana**

Cerkveni vestnik.

Dekanija semska ima sestanek sodalitatis ss. Cordis Jesu v Adlešičih v torek 28. julija. Začetek ob pol 11 dopoldne.

Porejunkska. Letos vlada precejšnja nejasnost, da celo zmešnjava glede porejunkskih odpuvk. Porejunkski odpustki se dobe samo v Porejunkski sami (na Laškem). V drugih cerkvali františčanov in kapucinov se letos dobe samo odpuški za mrtve, ker za žive ni mogoče letos zaradi svetega leta. Pač pa bi bilo vernikom avtovali, da naj navadno pobožnost o porejunkski tudi letos opravijo, pa ne samo zase, ker ne bi odpuškov dobili, ampak naj jo združijo z drugimi predpisanimi pripravami za sveto leto in na ta način dobe odpušek svetega leta in sicer enega zase, enega pa za rajne; več jih letos ni mogoče. To pa velja seveda le za one, katerim dekret svetega leta dovoli, da jih izven Rima — doma dobiti zamorejo, to je starčki in oni, ki so na dom navezani, — Boštanjaki.

Dijaški vestnik.

Kamniško dijaško društvo Bistrica, prej Kamniška podružnica SDZ, priredi tečaj v misijonišču v Grobljah pri Domžalah v dneh od 27. julija zvečer do 29. julija zvečer. Predavali bodo gg. starešine in dijak. Gg. starešine, ki so bili včlanjeni v prejšnji Kamniški podružnici SDZ, in predsedniki drugih počišinskih društev prijazno vabljani! Tečaj je za vse članstvo obvezen. Vsako naj bo do 8 zvečer 27. julija v misijonišču. Pridite prav vsi, da se enkrat skupaj pogovorimo in razveselimo! Na veselo svidenje! — Odbor.

Turistika in sport.

JUNIORSKE POKALNE TEKME.

V nedeljo se je odigralo prvo kolo nogometnih pokalnih tekem, ki jih je razpisal športni klub »Hiriac« za juniorska moštva. Tekmovanja se je udeležilo 10 klubov, deloma rednih članov nogometne podzveze, deloma tako zvanih divjih klubov. Z izjemo »Slovenije«, ki se je pokazala kot nedisciplinirano moštvo, so vsa moštva razvila hvala-

Otroka kapitana Granta.

(Potovanje okoli sveta.)

Francoski spisal Jules Verne. — Poslovenil A. B.

— Nevarnosti! je nadaljeval Paganel, kaj pa je to? Zakaj pa gre pravzaprav? Za popotovanje po polji, ki je dolga komaj trispetdeset milj, ker ne bomo delali ovinkov. Pot nas popelje po krajih, ki imajo tako zemljepisno širino kakor Španija, Sicilija ali Grška na severni poluti in zato tudi skoro podobno podnebje. Kaj bo pot, ki ne traja več kot mesec dni! To je sprehod!

— Gospod Paganel, je vprašala lady Helena, če so ponesrečenci padli v roke Indijancem, ali mislite, da so jim ti prizanesli?

— Kaj pravite, gospa! Ali mislite, da so Indijanci ljudožrci? Kaj šel! Moj rojak gospod Guinnard, ki ga poznam od Zemljepisnega društva, je bil cela tri leta vjetnik prerijjskih Indijancev. Prestati je moral mnogo, tudi ravnali niso z njim posebno lepo, nazadnje je pa le srečno prestal preskušnjo in se povrnil. Evropejec je za te kraje zelo važno bitje. Indijanci nas znajo ceniti in ravnajo z nami kakor s prekristno domačo živaljo.

— Kaj se naj še obotavljamo, je odločil Glenarvan, oditi je treba in kar najhitreje. Po kateri poti pojdemo?

— Pot ne bo težavna, pa prijetna, je odgovoril Paganel. Na začetku nekaj gora, potem zlozna reber na vzhodni strani And, potem pa brezmejna ravnina, sedaj travnik, sedaj pesek, pravi pravcati vrt.

— Poglejmo na zemljevid, je svetoval major.

— Nate ga, dragi Mac Nabbs! Začnemo s sedemintridesetim vzporednikom na čilskem obrežju med rtičem Rumena in Carnerskim zalivom. Pot nas pelja skozi glavno mesto Aravkanije, pri ognjeniku Antuco preplezamo Kordiljere, tako da pustimo žrelo na jugu; nato se spuščamo po andskih obronkih, prebremo Nequem in reko Colorado in dospemo v ravnino, ki ima ime Pampas, kar pomeni v španščini zelene poljane. Nato prebremo še reko Gymini in pridemo do tapalquenskih gričev, pa smo na meji pokrajine Buenos Ayres. Naše iskanje raztegnemo nato še na planino Tandil in na ozemlje tja do rtiča Medano, na bregovih Atlantskega oceana.

Ko je tako govoril in razkladal načrt za popotovanje, se mu ni zdelo vredno pogledati na zemljevid, razgrnjen pred njim na mizi. Čemu neki? Njegov sijajni spomin ni pozabil del, ki so jih bili napisali Frézier, Molina, Humboldt, Miers in Orbigny. Nič ga ni moglo zmotiti, spravi v zadrego. Ko je končal z naštevanjem krajev in rek, je pristavil:

»Prijatelji moji, pot gre naravnost. V tridesetih dneh jo bomo imeli za sabo, prej bomo na vzhodni obali kakor Duncan, če mu sapice le malo ponagajajo.

— Duncan bo torej moral križariti med rtičema Corrientes in Sant Antonio, je vprašal kapitan John Mangles.

— Tako je.

— In kako bi izbrali osebo za takole ekspedicijskega? je spraševal Glenarvan.

— S kar najmanjšimi sitnostmi. Gre nam za enkrat le za to, da doženemo, kje in v kakšnem položaju je kapitan Grant, ne da bi se spoprijeli z Indijanci. Mislim torej takole: lord Glenarvan, kot

glava, major, ki gotovo ne bo maral odstopiti, vaš najvdanejši sluga Jakob Paganel...

— In jaz! mu je vpal v besedo mladi Grant.

— Robert, Robert! ga je svarila miss Mary.

— Zakaj pa ne? se je zastavil za dečka Paganel. Potovanje mladega človeka izobraziti in takšno tudi utrdi njegovo voljo. Mi štirje torej in trije mornarji z Duncanom...

— Kaj, Blagorodje, se je obrnil John Mangles na Glenarvana, ali me res ne marate s seboj?

— Ne, John, mu je odgovoril Glenarvan, na krovu pustimo naše potnice, to se pravi to, kar nam je na svetu najdražje. Kdo bi jih varoval, če bi ne bilo na Duncanu zvestega kapitana Manglesa?

— Ali res ne smeja z vami? se je žalostila lady Helena, in oči so se ji orosile.

— Draga Helena, jo je tolažil Glenarvan, treba je, da prepotujemo vso pot kar najhitreje. Sicer pa, saj ne bomo dolgo ločeni in...

— Prav imate, čisto prav, je odvrnila lady Helena. Idite torej in Bog z vami!

— Sicer pa to ni popotovanje, je pripomnil Paganel.

Kaj torej?

— Hoja in nič drugega. Hodili bomo, to je vse, hodili bomo kot hodi dober človek na zemlji in delali kar največ dobrega. Transire beneficiendo, to je naše geslo.

Tako se je torej končalo to razpravljanje, če moremo imenovati razpravljanje razgovor, pri katerem so vsi edini. Se tistega dne so začeli s pripravami. Sklenili so, da naj ostane vse tajno, da ne bi opozorili nase Indijancev.

(Dalje sledi.)

»Cirilova knjižnica« v Mariboru

je izdala dosedaj 15 zvezkov, ki obsegajo večinoma prevode iz svetovnih literatur (angleške, francoske, italijanske). — Priporoča književni odbor v Ljubljani.

vredno ambicioznost in poštovanost, povečini pa tudi razumevanje za kombinacijsko igro in za tehnično stran nogometnega športa. V prihodnje kolo napreduje pet zmagovalcev iz nedeljskih tekem in sicer so to Olimp, Ilirija, Reka, Maribor in Hermes ali Mars. Med zadnjima dvema, ki sta igrala neodločeno, odloči žreb. Iz nadaljnjega tekmovanja izpadejo kot premagani Slovenija, Jadran, Panonija, Krakovo ter Hermes ali Mars. — Igre prvega kola so vodili pripravniki za prihodnji zvezni sodniški izpit. Zadovoljiti ni mogel za enkrat niti eden, nekateri so bili celo izrazito slabi. Posamezni rezultati so:

Olimp : Slovenija 5 : 0. Olimp je dosegel rezultat že ob polčasu, nakar Slovenija ni hotela več nastopiti. Olimp je bil tehnično in v skupni igri znatno boljši ter je neprestano napadal. Vsele rose spolzko igrišče je povzročalo obema moštva velike preglavice.

Ilirija : Jadran 10 : 0. Juniorji Ilirije so v tej tekmi dokazali, da uživajo po pravici svoj izvrstni sloves. Izpeljali so množico lepih napadov, celo moštvo je bilo točno vigrano. Jadran je bil popolnoma v defenzivi.

Reka : Panonija 9 : 0. Telesno mnogo krepkejša Reka je po nekako polurnem resnem boju docela nadvladovala Panonijo ter ji v enakomernih presledkih zabila 9 golov. Reka je prekašala svojega protivnika tudi v tehniki in kombinaciji.

Maribor : Krakovo 2 : 0. Juniorji SSK Maribora so edino izvenljubljansko moštvo v pokalnem tekmovanju in so zato razvijali večje zanimanje. Njihovo fizično dobro razvito moštvo razpolaga z lepo skupno igro. Najboljši del moštva so halfi, obramba je sigurna, napadaleci pa so pred nasprotnim golom parkrat odpravili. Krakovo je temu nasproti premalo enotno, nevirano ter prepogosto uporablja fizično moč. Igra je bila v splošnem odprta, v prvem polčasu je nadvladoval Maribor, v drugem Krakovo, ki pa je imel smolo, da je skazilo dve enajstke.

Hermes : Mars 4 : 4. Telesno šibkejši Hermes je igral tehnično boljši in lepši nogomet ter bi bil pravzaprav zaslužil zmago. Mars je dosegel namreč vse štiri gole iz enajstmetrovke, kar je povzročilo med publiko veliko nevoljo. Ob normal-

nem trajanju igre je glasil izid 2 : 2, v sled česar se je igra podaljšala za dvakrat 15 minut. Tekom podaljška sta obe moštvi dosegli še po dva gola. Po tekmovalnem redu se bo sedaj določilo zmagovalca z žrebom.

Prihodnjo nedeljo igrajo Reka in Hermes ali Mars ter Ilirija in Olimp. — Maribor ostane v drugem kolu brez protivnika.

II. skupina naračaja Ilirije je igrala v nedeljo v Mladinskem domu na Kodeljevem z Mladim, kjer je dosegla izid 4 : 0. Pomanjkljivo igranje Mladinskega doma žal ne dopušta pravilne in redne igre.

V Celju je igral SK Celje s Čakovčkim SK, prvakom province zagrebške podzveze. Rezultat 4 : 3 za Celje, ki je podalo dobro igro ter bilo večidel igre v premoči. Vodilo je še v drugem polčasu 4 : 0. Proti koncu so se Čakovčani znašli, ostro napadali ter izboljšali izid na 4 : 3. Zadnji gol so dosegli iz nekoliko dvomljive enajstmetrovke. Sodnik Ratajc je bil v prvem polčasu na mestu, v drugem pa je delal velike pogreške ter izgubil oblast nad igro. Igra je bila dobro obiskana, žal je bilo med gledalci — kakor običajno — polovica zastojnikov, ki sicer radi gledajo tekme, toda ne plačajo, da niso prilicajši pri sferičkih.

V Mariboru je zmagal mladi trgovski SK Merkur nepričakovano nad SSK Mariborom 4 : 3. Dunajski Amateur Sportverein, lanski avstrijski prvak, je igral v soboto in v nedeljo v Belgradu. Zmagal je prvi dan nad BSK 5 : 1, ter drugi dan nad našim državnim prvakom Jugoslavijo 1 : 0. Prihodnjo soboto in nedeljo igra v Zagrebu s Concordijo ter s HASKom ali z Grad-janskim. Naša Ilirija je za danes ponudeno gostovanje Amaterjev odbila, ker so bili stavljeni preteški pogoji (20.000 Din odškodnine).

Hazenska skupina Ilirije je igrala v nedeljo v Trstu proti SK Adria. Ljubljankanke so zmagale po efektivni igri 14 : 5. Kakor kaže rezultat so bile Ilirjanke znatno boljše in sicer v prvi vrsti v taktičnem oziru, v načinu igre. Razume se, da so bile Ljubljankanke sprejele z največjo gostoljubnostjo.

Pretekli teden je po naključju izostalo nadaljevanje poročila o ženskem atletičnem tekmovanju med reprezentancama Jugoslavije in Češkoslovaške ter o hazenski tekmi Ljubljana : Praga. Podrobnosti so medtem izgubile na aktualnosti, zato naj navedemo danes le rezultate. Lahko-aletsko tekmovanje, ki se je končalo prvega dne, to je 11. julija prekinilo ob stanju 25 : 20 točk v korist Jugoslavije, se je v nedeljo 12. julija zaključilo s stafetnim tekom na 4 krat 75 m. V tej točki so Čehinje zmagale v času 40,2 sekund, kar znači nov svetovni rekord. Naše so zaostale za 3 metre. Končni rezultat je vključ temu izpadel z 31 : 30 točkam v korist Jugoslavije. — Hazenska tekma Ljubljana : Praga je končala zato z zmago Prage v razmerju 12 : 3. Ljubljankanke so vkljub negativnemu izidu igrale dobro, da doslej najboljšo svojo igro. Pred nastopom v Ljubljani je igrala češka hazenska družina že v Belgradu in v Zagrebu ter dosegla nastopne, vedno zmagovite rezultate: Češkoslovaška : Jugoslavija 6 : 5, Praga : Belgrad 9 : 8, Praga : Zagreb 6 : 4 in 8 : 5.

Naznanila.

Izlet k sv. Primožu napravi prihodnjo nedeljo 26. julija krekova prosveta, zveza delavk. Odhod ob 5 zjutraj, ob 9 sv. maša v cerkvi pri sv. Primožu; potem grede nekateri članice na Veliko planino. Vse članice uljudno vabimo! Prijatelji društva, dobrodošli! — Odbor.

Izpred sodišča.

Nevarna družba ljubljanskih vlomilcev. Pri zadnji ljubljanski poroti je bila določena tudi obravnava proti lesnemu prekupčevalcu Ivanu Kljnu iz Trsta, ki pa se je takrat preločila radi zaslišanja novih prič. Mož je bil takrat obtožen, da je vnovič ponarejene menice za 17.000 lir in da je sodeloval pri vlovu v Kajfežovi gostilni v Florjanski ulici, kjer je bilo ukradeni voditeljski gostilne Františki Legatovi iz zaklenjenega kovčka okrog 20.000 kron denarja in pa razna zlatina. Preiskava se je vršila delj časa brez uspeha. Končno pa so

ugotovili, da je dal Kljun ukradene dragocenosti enemu tovarišu zloglasno vlomilske družbe, ki je že po večini pod ključem, da jih razpeča. Kljun je v začetku tajil vsako soudeležbo, končno pa je moč vse priznal in je tudi popolnoma natančno opisal, kako so izvršili vse vlohe in tatvine. Čez 3 mesece, ko bi se morala vršiti že obravnava, pa je Kljun vsa svoja priznanja preklical, češ da je priznal to prisiljen in pa v sled obljube, da ga bodo izpustili iz preiskovalnega zaporu. Trdil je, da je izvršil vlov neki Rihard Kavčič, ki mu je nato izročil ukradene dragocenosti, da jih razproda. Ob enem pa je hotel razbremeniti tudi tovariša Sitarja in Crvarja, češ, da sta po nedolžnem v preiskovalnem zaporu. Seveda mu tega ni nihče verjel, ker je ta cela družba znana kot nevarna, predzna in silno pretekana. Proti obtoženi so nastopili tudi razni njegovi tovariši izvenšji brata Sitarja, ki sta ga hotela razbremeniti, kar pa se jima ni posrežilo. Kljun, ki je bil že šestkrat radi tatvine in štirikrat radi vlačuganja predkazovan in je sploh na zelo slabem glasu, je bil obojen na 15 mesecev težke ječe in je izgnan iz naše države za vedno. Ker so mu vsteli v kazen preiskovalni zapor, so ga takoj spremenili do meje in ga izročili italijanskim oblastem, s katerimi ima brzkone tudi še kak star obračunek.

Poizvedovanja.

Poziv! Dotičnik, ki se je vozil dne 17. julija z večernim gorenjskim vlakom št. 918 v vozu št. 22.384 in je iz istega voza pomotoma vzel mal ročni kovček črne barve nekemu duhovniku, se vljudno prosi, da pošlje istega, ali vsaj vsebino, ki zanj itak nima nikake vrednosti, na ime, ki ga najde v dokumentih, na pošto Jesenice, Gorenjsko.

Zgubile so se škarje od sv. Petra parka do tunela na Martinovi cesti. Pošten najditelj naj jih izroči na Pogačarjevem trgu 3-II.

Zatekel se je lovski pes. Poizve se: Franc Hvastja, Savlje 55 pri Ježici.

Zgubil se je pes, doberman, rjave barve, alihi na ime »Boyc«. Ima znamko 779. Kdor bi vedel kaj o njem, naj blagovoli to sporočiti na naslov: Ivan Pestotnik, Resljeva cesta 3.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica Din 1.50 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znakol

Sirota

ki je dovršila 2 meščanski toli, išče mesta kot učenka v trgovini event. s hrano ali tudi brez nje. Naslov pove uprava lista.

Učenka

trščanskih staršev, doma stanujoča, se sprejme v modno trgovino v sredini mesta. — Pismene ponudbe pod »Prid-e« št. 4750 na upravo Slov.

DR. JOSIP STOJC
NE ORDINIRA
DO PREKLICA

Vratarja

Išče večja tvornica v provinci za čimprejšnji nastop. Oženjen brez otrok, samo absolutno trezen in poverljivi osebe z dolgoletnimi spričevali naj pošljejo svoje ponudbe z naznačbo plače, s priloženimi prepisi spričeval. Stanovanje, luč in kurjava brezplačna. Prednost imajo oni z znanjem nemškega jezika. — Ponudbe pod šifro »Vratar II-435« na Inter-reklam d. d., Zagreb, Strassmayerova 6. 4760

Mlada psica

čolče pasmo, pod imenom »Drina«, se je izgubila. — Oddati jo je proti nagradi ANT. SILA, Sv. Petra c. 49.

Za malo priprosto gostilno na deželi se išče

kmečko dekle

Naslov pove upravnistvo tega lista pod števil. 4724.

Praktikanta

trgov. predizobrazbo sprejme denarni zavod. — Ponudbe s prepisi spričeval in priporočil pod »Praktikant« št. 4764 na upravo »Slovenca«.

NAMESČENCI

vseh strok morejo dobiti v najkrajšem času nameščenje v Sloveniji, Hrvaški in drugod, ako se takoj pismeno obrnejo na Oglasno-nameševalni odtok »DELTA-STAN«, Zagreb, Ilica št. 7.

VEZALKA

dr. z o. z., mehanična ple-tilnica trakov v Kamniku, naznanja cenj. svojim odje-malcem, da izdeluje slejko-prej vse vrste v njeno stroko spadajočih predmetov. — Točna in solidna postrežba.

Kroj. učenca

če mogoče takega, ki že nekoliko zna delati, sprejme takoj FRANO PETERNEL, krojač, Laško 115, p. Celju.

NAJBOLJŠE
KRANJSKE KLOBASE
se dobijo v restavraciji
GROSUPLJE.

Cenj. občinstvu se najtop-lejše pripor. brivski sajon
STANKO RELŠIN
LJUBLJANA, Kopitarjeva 1.
nasproti Jugoslov. tiskarne

Naprodaj p. p. 150 hl
sortiranega vina
leta 1922, 1923 in 1924. —
Franjo Kuček, Dubrava, p.
Zavrč, kraj Ptuj. 4630

Najnovejša iznajdba!
Brez kvarjenja blaga ke-mično snajenje in vsako-vrstno barvanje oblek
ANTON BOG, LJUBLJANA
Selenburgova ul. 6/I, Glince-Vič 48

Zahtevajte
pokalice
(Kracherl) z zajamčeno prist-sladdkorjem, katere izdeluje

Emil Moré
sodavčar, Kette-Murnova c.
št. 11 (Martinova cesta).

Proda se gnoj
pri konjskem mesarju na
Rimski cesti št. 19
v Ljubljani.

DRAŽBA

enonadstropne hiše št. 40 s trgovskim lokalom, njivo in pritliklinimi se vrši pri sod-niji v Višnji gori 25. julija. Najnižji ponudek 41.166 Din.

POHIŠTVO

vsakovrstne moderne spal-nice in jedilnice po zelo zn-žanih cenah. Matija Andlovic, zaloga pohištva, Komenskega ulica št. 28. 4756

Eno ali dve lepi

SOBI

prazni ali opremljeni, z upo-rabo kuhinje, oddam na Mestnem trgu. Parket, elek-trika. Ponudbe pod »Cen-trum« na upravo »Slovenca«.

Naprodaj je
enonadstr. vila
z vrtom v Zgornji šiški št. 100. Več pove uprava »Slo-venca« pod št. 4731.

STANOVANJE

malo, čisto, s kuhinjo in vo-dodrom, pod enim ključem, v vili ali novi hiši za 2 in-teligentni osebi se išče s 1. avgustom ali kasneje. Naj-mennina mesečna. Ponudbe na upravo lista pod »Mimo in čisto«. 4752

Lepo izrezljano POHIŠTVO

(jedilnica) iz hrastovega lesa, cenjeno na 40.000 Din, se pod to ceno proda takoj za-ridi selitve. Na ogled od 2—3. Naslov pove uprava »Slovenca« pod števil. 4753.

Kdor bi rad hitro kako
zemljišče
kupil ali prodal

vzel v zakup ali najem, ali dobil hipotekno posojilo, naj se posluž tozadevne oblast-no konces. posredovalnice
ANTON SIROŠEK
v Gornji Radgoni, Spodnji
Gris št. 14.

Prisn naravni
MALINOVEC
z najboljšim sladkorjem vku-lhan v steklenicah in sodčkih na drobno in veliko
nudi lekarna dr. G. PICCOLI
Ljubljana

PRODAJA VINA!

Večje količine
starih in novih vin
iz lastnih vinogradov proda: Ravnateljstvo nadpiskupskih dobara, Zagreb, Vaška ul. 75.

Ajda siva

lepo semensko blago in
inkarnat deteljo
nudi najceneje
SEVER & Komp., Ljubljana.

Zahvala.

Ce nam more kaj olajšati veliko bol ob smrti našega ljubljene sina, brata in sorod-nika, častitega gospoda

Ivana Kogelnika

župnika v Trbnjah

je to vsestransko iskreno sožaljevanje ob brid-ki izgubi. — Iskreno se zato zahvaljujemo 27 gg. duhovnim sobratom, ki so pokojnika spre-mili na zadnji poti v Trbnjah in Črnečah, nad vse številnim spremljevalcem vseh stanov od blizu in daleč, pevcem, darovalcem vencev in cvetja, g. županu trbnjskemu, kakor tudi onim, ki so ustno ali pismeno izrazili svoje sožalje.

Vsem in vsakemu bodi Bog plačnik!
Črneče - Trbnje, dne 18. julija 1925.

Franc in Ana Kogelnik
oče in mati.

čevije

NA OBROKE
dobite proti jamstvu pri
tvrdki M. TREBAR
Ljubljana, Sv. Petra cesta 6.

ŽIMNICE

modroce, posteljne mreže,
železne postelje (zložljive),
otomane, divane in druge
tapetniške izdelke, dobite
najceneje pri **RUDOLFU**
RADOVANU, tapetuiku —
Krekov trg št. 7 (poleg
Mestnega doma). 4525

Nove peči!

iz železne pločevine. Velik prihranek na kurjavi! Dnev-no se porabi samo za 1 Din kurjavel — Za 1 Din gorj 6—8 ur. Naročite tako peč pri **DRAGOTIN KOROŠEC**, Rečica ob Paki, ter prilo-žite 2 Din za odgovor in pojasnilo. Peč je interesen-tom na vpogled. 2960

Krastove hlode

od premera 18 cm naprej in 2 m dolžine naprej, mno-žino cirka 50 m³ ali sveže kupimo takoj. — Ponudbe z navedbo cene in množine poslati na:

»Slograd« d. d.
parna žaga Ljubljana - Šiška.

Velika enonadstropna, skoro

nova hiša

s trgov. in gostilno, v več-jem trgu Hrvaške, blizu sta-jerske meje, se pod ugodn. pogoji PRODA. — Sobe vse parketirane, vse v najbolj-šem stanju, lep velik vrt in gosp. poslopje. Cena 325.000 Din, potreb. takoj 25.000 Din, drugo na obroke na 6 let (posredovalci izključeni). — Naslov: »Poštno ležeče Vi-nica« št. 153 pri Varaždinu.

P. n. bančnim zavodom

ter industrijskim podjetjem dobavljamo poslovne knjige itd. po posebnem naročilu v priznani fini izdelavi v najkrajšem času.

Knjigoveznica K. T. D. v LJUBLJANI
Kopitarjeva ulica 6/II.

Oglas.

Sarajevskemu oficirskemu domu je potreben RESTAV-RATER od 1. oktobra t. l. Reflektanti naj zahtevajo do 15. avgusta t. l. pogoje. — Kavcija 25.000 D v gotovem novcu ali v drž. papirjih.

Hiša

pritlična, s frčalo, 5 sob, 2 kuhinji, pripravna za gostil-no in trgovino, z majhnim vrtom, na najlepšem kraju v Šmartnem pri Litiji, ugodno naprodaj. — Več se izve pri N. L., Šmartno p. Lit. hiš. št. 20, I. nadst. 4652

Inserati v »Slovenca« imajo po-poln uspeh. — Inserirajte v njem!

Suha bukova drva

odrezki od parket in žage se prodajajo tudi manjše količine po znižani ceni, dokler traja zaloga. — Drva 1 m dolga 15 Din za 100 kg. — Drva kratka (takoj porabna za štedilnik) 20 Din za 100 kg franko skladišče. — Na željo dostava na dom po lastni ceni.

IVAN ŠIŠKA, tovarna parket in perna žaga, LJUBLJANA, Metelkova ulica 4.

25% znižane cene!

Išče se

za vstop s 1. avgustom zanesljiv in priden

š o f e r

kateri pa mora biti izučen ključavničar.

Prednost imajo taki, ki so se učili strugarstva.

Ponudbe z navedbo referenc na

Konzervno tovarno »Globus« d. d.
na Vrhniki pri Ljubljani.

Zahvala.

RODBINA HODNIKOVA v Zalcu se tem potom najpristrčnejše zahvaljuje vsem doprinešenim odkritosrčnim dokazom sožalja povod-dom nenadomestljive težke izgube našega iskreno ljubljene soproga in očeta, gospoda

Frana Hodnika

Prisrčna hvala vsem, ki so prišli iz vseh krajev ter ga spremili na veličastni njegovi poslednji poti, zlasti vč. gospodom duhovnikom iz Zalca, gg. župnikom iz Griž, Gotovelj in Planine, odboru Savinske posojilnice, Sokolu, dramatičnemu ter pevskemu društvu za ginjaivi žalostinki, gasilnemu društvu, mesarski ter gostilničarski zadrugi ter vsem posameznikom. Iskrena hvala tudi vsem za poklonjene pre-krasne vence in šopke.

Velika hvaležnost nas veže zahvaliti se še enkrat g. zdravniku Rib. Bergmannu za veliko požrtvovalnost, ki je navzile svoji težki obolelosti prihajal obiskavati »starega pacienta« ter veleča-stitemu g. duh. svetniku Veterniku za tolažilne posete med boleznijo in trpljenjem ter za poslednje tolažilo na poti v večnost.

V srcih vseh pa, ki so ga poznali, mu bodi obranjen blag spo-min in priporočilo v molitev.

V Zalcu, dne 20. julija 1925.